

Vai publiskas talkas vairs nav modē?

Foto - E. Gabranovs

Sestdienas rīts Balvos. Lai arī parkā pulcējās neliels talcinieku skaits, Balvu pilsētas pārvaldniece Maruta Castrova zināja teikt, ka izņemto maisu skaits liecinot, ka cilvēki izvēlas talkot savu darbvietu, dzīvojamo māju pagalmos un citviet.

Edgars Gabranovs

Piecpadsmītajā Lielajā talkā kopumā Latvijā bija pieteiktas 1214 talkas vietas. No tām 1001 publiskās atkritumu savākšanas un labiekārtošanas talka un 213 SOLO talkas, tostarp DUO un ģimenes talkas. Ziemeļlatgalē, arī Balvos talkoja daudzviet, tostarp pie Balvu ezera slūžām un Vecajā parkā.

Pašvaldības uzņēmuma "San-Tex" dārzniecības speciāliste Renata Gavenyte pirms Lielās talkas Balvu pilsētas parkā taujāta, kāds ir noskaņojums, atgādināja, ka "San-Tex" darbiniekiem talka sākas jau no agra pavasara, tiklīdz nokūst sniegs: "Vai pilsēta ir sakopta? Mēs cenšamies, kā vien varam. Diemžēl darbinieku skaits paliek arvien mazāks. Protams, varētu būt vēl labāk – pietrūkst mūsdienīgas tehnikas. Ieteiktu cilvēkus padomāt, ka ne tikai sētnieka pienākums ir uzturēt apkārtni kārtībā. Nereti ir attieksme: "Jums maksā, jums jādara." Tātad citi var piesārņot. Aicinu raudzīties uz pilsētu kā uz savām mājām, kā uz savu pagalmu. Novēlu būt Latvijas patriotiem katram savā darbā ikdienā, būt optimistiem un darboties savas valsts un ģimenes labā." Pilsētas pārvaldniece Maruta Castrova, spriežot par 4. maija svētkiem, atzina, ka šoreiz neaicina uz pompozu priecāšanos, bet gan uz iekšēju mieru un sapratni: "Lai mēs savās domās esam vienoti, izprastu šī brīža situāciju. Lai šie ir iekšējās dvēseles svētki, kas rada mieru un kopā būšanas sajūtu." Lūgta novērtēt pilsētas sakoptību, M. Castrova atgādināja, ka pilsētnieki bieži dodas uz slūžām, Veco parku, ezermalu: "Diemžēl jāsecina, ka tās vietas ir cūciskas. Cūkmeņiem neko nevēlu – tā ir viņu sirdsapziņa, lai viņi ar

to dzīvo un sadzīvo. Šķiet, jāieliek liels darbs, spēks un enerģija, lai apjaustu, ka nedrīkst vest un mest drizas uz mežu. Tiesa, katrs savulaik, iespējams, sakoptības ziņā esam grēkojuši. Gribu uzrunāt suņu īpašniekus. Šobrīd, kad nokūsis sniegs, dažviet izskatās briesmīgi – nu paņemiet līdzī to maisiņu!"

Publiskā Lielā talka pie Balvu estrādes iesākās ar Jāņa Ločmeļa uzmundrinājuma dziesmu. Viņš secina, ka nereti šķiet, ka Cūkmeņi pat sākuši vairoties: "Kad ceļmalās pamanu akurāti izmestas atkritumu kaudzītes, tad jāšak domāt, vai tie ir Cūkmeņi? Patiesībā cūka ir diezgan tīrīgs dzīvnieks, bet cilvēks tai ir radijs netīrā lopa tēlu." Runājot par svētkiem, J. Ločmelis novēl: "Vienkāršais variants – lai visus dzeguze aizkūko paēdušus un ar naudu kabatā! Reāli, lai Dievs dod mieru uz zemes! Šobrīd šie vārdi iegūst pavisam citu jēgu." Arī Balvu Novada muzeja vadītāja Iveta Supe ir pārliecināta, ka šobrīd vissvarīgākais ir miers. Tāpat viņa atklāja, ka talkā atrodas kā morālās atbalsta grupas pārstāve. "Nevajag piemēslot, tad nevajadzēs tik ļoti tīrīt," viņa piebilda. Savukārt Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs nešaubās, ka cilvēki paliek apzinīgāki: "Iespējams, arī valsts un pašvaldība nav nodrošinājusi pietiekamā skaitā miskastes. Bet cilvēki cenšas būt apzinīgi, piemēram, atkritumus izmetot degvielas uzpildes stacijās. Talkas mērķis nav savākt to, ko citi izmetuši. Svarīgākais – apzināties, ka mēs esam kopiena. Lielā talka ir kultūras un solidaritātes pasākums." Novada vadītājs svētkos novēl apzināties valstiskuma jēdzienu: "Cik labi būt brīvā un demokrātiskā valstī! Mums ir daudz kas kopīgi darāms, mums ir daudz nepilnību gan valstī, gan cilvēcīgā ziņā, bet padomāsim, priecāsimies un būsim vienoti."

Nākamajā
Padugumā

● **Bija savas mājas, pietika visa, bet tagad nav nekā Ukrainas bēgļi Balvos**

● **Ne tikai sports ... Balvenietes spēlē "Mamanet"**

Covid-19

(1. maijā)

Balvu novads – 101
Alūksnes novads – 72
Gulbenes novads – 55
Ludzas novads – 158
Rēzeknes novads – 139
Madonas novads – 148

Autotransporta direkcija atgādina, ka Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienā, 4. maijā, gaidāmas izmaiņas vairāk

Sākusies reģistrācija

Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) mājaslapā maijā sākas skolēnu elektroniskā reģistrācija dalībai NVA īstenotajā skolēnu vasaras nodarbinātības pasākumā. Skolēnu reģistrācija uzsāka pakāpeniski: 5. maijā no plkst. 10.00 dalībai vasaras nodarbinātības pasākumā varēs sākt reģistrēties skolēni, kuri vēlas vasaras brīvlaikā strādāt Latgalē un Vidzemē.

Izmaiņas maršrutos

nekā 350 reģionālo autobusu maršrutos. Daļā maršrutu tiks atklāti jauni reisi, bet daļā tie tiks atcelti. Autotransporta direkcija aicina iedzīvotājus pirms brauciena atkārtoti pārbaudīt aktuālo autobusu kustības sarakstu mājaslapā www.atd.lv, sadaļā "Kustības saraksti" vai portālā 1188. Izmaiņas gaidāmas maršrutos, kuros sabiedriskā transporta pakalpojumus nodrošina 14 pāravadātāji, tostarp SIA "Balvu autotransports".

Ātsāk klientu apkalpošanu klātienē

Ar 2. maiju Valsts zemes dienests pakāpeniski, pēc iepriekšējā pieraksta, atsāka klientu apkalpošanu klātienē vēl četros klientu apkalpošanas centros Latvijā – Balvos, Bauskā, Limbažos un Tukumā.

Īsziņas

Vārds žurnālistam

Artūrs Ločmelis

Dzīve veļas uz priekšu no vienas krīzes otrā. Pandēmija, vismaz mediju ziņu virsraķstos, pieklususi, jo publisko informatīvo telpu aizpildījis karš Ukrainā. Aktualizējušies arī rosinājumi nojaukt padomju laika pieminekļus. Kā vienmēr, runāšu atklāti un teikšu, ka man viennozīmīga viedokļa šajā jautājumā nav. Ikviens, kurš mani pazīst, zina, ka esmu latviski domājošs cilvēks, bet, atmetot malā emocijas (lai cik grūti tas arī nebūtu), šajā jautājumā argumenti 'par' nojaukšanu (kuri ir nospiedošā vairākumā) mijas ar argumentiem 'pret'. It īpaši, ja padomju okupāciju slavinoši pieminekļi tiek jaukti vienā *katlā* ar tiem, kur ir karavīru apbedījumi. Lai vai kā, vienmēr priecējuši cilvēki, kuri nebaidās izteikt savu viedokli plašākām ļaužu masām – lai cik šerps un nepopulārs tas būtu. Labus vārdus atļaušos veltīt Viļakas iedzīvotājam Birutai Narubinai, kura, uzrunāta šodienas avīzei izteikt viedokli jautājumā, kā vērtēt vairāku pašvaldību lēmumu nojaukt padomju laika pieminekļus, ne tikai neatteicās, bet arī puda ļoti skaidru, visiem saprotamu un atklātu viedokli. Izlasiet! Un konkrēti šajā gadījumā runa nav par to, kurš kādas vērtības atbalsta vai noliedz, bet gan par nebaidīšanos ar savām domām iepazīstināt citus. Tas jāmacās daudz. Zināmā mērā tā ir arī drosme – īpaši šī brīža saspīlētajos apstākļos, kad katrs ir gatavs otram piekarināt *birku* 'savējais' vai 'nodevējs'. "Mani droši vien nozākās, bet tādas ir manas domas!" pēc intervijas teica B.Narubina. Diemžēl ar drosmi publiski paust viedokli, tajā skaitā par tik ļoti jūtīgiem jautājumiem kā padomju laika pieminekļu nojaukšana, nevar lepoties daļa to cilvēku, kuriem šādai īpašībai noteikti būtu jāpiemīt. Tā vietā ir klusēšana vai *laiņošana*.

Laikraksta "Vaduguns" mājaslapā publicētajā lasītāju aptaujā par padomju pieminekļu nojaukšanas jautājumu aptuveni puse nobalsoja, ka tā ir necieņa pret vēsturi. Kā domājat jūs?

Latvijā

Piemēro sodus mēram. Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) piemērojis divus administratīvos naudas sodus Valkas novada domes priekšsēdētājam Ventam Armandam Krauklim, kurš 2021.gada 16.augusta Valkas novada pašvaldības Finanšu komitejas sēdē balsoja par atļauju SIA "LVBet" atvērt spēļu zāli, bingo zāli, totalizatoru vai derību likmju pieņemšanas vietu Ausekļa ielā 4, Valkā. Tas varēja ietekmēt Kraukļa kā SIA "Ziemeļlatvija" dalībnieka mantiskās intereses, kas saistītas ar nekustamā īpašuma pārdošanas līguma noteikumu izpildi. Tāpat V.A.Krauklis Zemes komisijas 2020.gada 20.novembra sēdē balsoja par apbūves tiesību līguma noslēgšanu ar SIA "LVCaffe", kas varēja ietekmēt viņa laulātās kā SIA "Valkas māja" dalībnieces mantiskās intereses.

Pārlicināti par Uzvaras pieminekļa nojaukšanu. "Man nav nekādu šaubu, ka piemineklis Uzvaras parkā tiks nojaukts," tā intervijā TV3 raidījumā "900 sekundes" sacījusi Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece. Viņa atgādināja, ka Saeimas Ārlietu komisija strādā, izskatot un pārskatot visus ar Krieviju noslēgtos starptautiskos līgumus, kas būtu piemērojami pieminekļa sakarā. Tiek meklēti veidi, vai, piemēram, kāds līgums vai tā pants nebūtu uz laiku apturams, kas Latvijai saistībā ar tā dēvēto Uzvaras pieminekli ļautu rīkoties tā, kā tā uzskata par vajadzīgu. Arī Rīgas mērs Mārtiņš Staķis paudis, ka par Uzvaras parkā esošo pieminekli jāpieņem lēmums nevis 'vai', bet 'kā' to demontēt.

Peļņa – 80 miljoni. Latvijas monetārās finanšu iestādes (galvenokārt banks) šogad pirmajos trīs mēnešos strādājušas ar 80 miljonu eiro peļņu, kas ir par 40,6% vairāk nekā 2021.gada pirmajā ceturksnī. Monetārās finanšu iestādes ir kredītiestādes un finanšu sabiedrības, kas pieņem noguldījumus no klientiem, kuri nav monetārās finanšu iestādes, kā arī uz sava rēķina piešķir kreditus un iegulda vērtspapīros.

(Ziņas no interneta portāliem delfi.lv, apollo.lv un tvnet.lv)

Baltā galdauta svētki

Maize – tautas spēka simbols

Irēna Tušinska

Tuvojoties Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas gadadienai, Balvu Profesionālajā un vispārīgglītojošajā vidusskolā (BPVV) atkal rikoja tradicionālos Baltā galdauta svētkus. Svinības kuplīnāja Krevīcu ģimenes muzicēšana, kā arī mājražotājas un pirtnieces Arnitas Melbergas stāstījums par maizes nozīmi latviešu tautas dzīvē.

Uzrunājot skolas kolektīvu, BPVV direktores vietniece izglītības jomā Benita Urtāne atgādināja, ka Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienu dēvē par Baltā galdauta svētkiem: "Svētku mērķis ir iedvesmot 4.maiju svinēt kā apzinātus svētkus, tajā skaitā apzināt un godā celt kulināro mantojumu. Balti klāts galds ir pašapziņas un lepnuma simbols. Tas ir vienojošs elements, kas aicina ģimenes, radus, draugus un kaimiņus sanākt kopā, lai pie svētku galda kopīgās sarunās dalītos atmiņās un priekšstatos par 1990.gada 4.maiju, par brīvības atgūšanu, kā arī godinātu tuvākās apkārtnes cilvēkus, kuri ar lielākiem vai mazākiem darbiem iedvesmo citus, neļauj zaudēt sparū un uzlabo apkārtni vidi."

Saimnieces, pirtnieces un mājražotājas Arnitas Melbergas aizkustinošajā stāstījumā jautās milzīga mīlestība pret latviešu tautas labklājības un spēka simbolu – rudzu maizi. Viņa pastāstīja par senlatviešu maizes cepšanas tradīcijām un tās nozīmi mūsu tautas dzīvē: "Kas ir maize? Tā ir katras mājas svētība. Savulaik 25.jūlijā latvieši svinēja Jēkaba dienu. Tā bija maizes diena, kad saimnieks, lepodamies ar daļu nokultās labības, varēja izcept pirmo maizes kukulīti. To vienmēr pirmais nogaršoja pats saimnieks, jo vēlējās pārliecināties, vai gaudi bijuši labi, vai maizīte ir izdevusies un saime būs paēdusi." Lai gan mūsdienās šis process ir modernizēts, Arnita pārliecināta, ka pašas rokām mīcītai maizei ir pavisam cita garša, cita vērtība: "Agrāk saimniecei bija liels gods mīcīt maizi. To necepa katru dienu. Ejot mīcīt maizi, saimniece uzvilka tīras, baltas drānas, uzseja lakatiņu un priekšautu. Tika skaitīti spēka vārdi. Mīcot maizi, saimniece domāja, lai pietiek saimei, lai pietiek arī nabagiem – tiem, kam neiet tik labi." Mājražotāja uzsvēra, ka tūristiem, kā arī latviešiem emigrācijā Latvija nereti asociējas ar rudzu maizi. Savukārt viņai pašai kopš bērnības visspilgtāk atmiņā palikuši Vasarsvētki, kad vecmamma cepa

Maize – kā tautas simbols. Arnitai maizes smarža joprojām asociējas ar mājām, kur vienmēr esi gaidīts, jo katrā rīcienā iecepta mīlestība.

Viņa aicināja ikvienu pašam pamēģināt izcept kādu kukulīti: "Jūs sajūtīsiet, ka maizei ir pavisam cita vērtība."

Foto - I.Tušinska

Foto - I.Tušinska

Uzstājas Krevīcu ģimene. Arī ciemiņi neslēpa, ka, pateicoties Arnitas stāstījumam, atausa atmiņā vecmāmiņa baltā priekšautā: "Maizes cepšana mūsu mājās bija svēts notikums, kad bērni nedrīkstēja skriet un daudzīties. Bet baltais galdauts mums vienmēr bijis kā ģimenes saliedēšanas simbols."

maizi, un Arnitai šķita, ka pasaulē nekas nav garšīgāks par vecmamma ceptās baltmaizes silto rīcienā.

Noslēgumā klašu un kursu kolektīvu skolotāji kā vienotības, spēka un laimes simbolu latvju zīmē iesēja baltas laimes domu pavedienus, bet klātesošie izmantoja iespēju nogaršot A.Melbergas cepto maizi.

Pēta vēsturi

Balvu novadu apmeklē arheologi

Ingrīda Zinkovska

Aprīļa beigās un maija sākumā Balvu novadu apmeklēja Latvijā pazīstami arheologi, lai informētu par aktualitātēm Latvijas senvēstures jomā.

2.maijā Baltinavas pagasta muzejā viesojās Latvijas Kultūras akadēmijas projekta "Identitāšu ainavas: vēsture, kultūra un vide" pētnieciskā grupa kopā ar latviešu vēsturnieku un arheologu, vēstures un mākslas zinātņu doktoru Juri Tāļvaldi Urtānu.

Novada sabiedrisko attiecību speciāliste M.Siliņa teic: "Latvijas Kultūras akadēmijas viesi šajā tikšanās reizē pastāstīja par savu projektu un kopā ar baltinaviešiem pārrunāja veicamos darbus projekta realizācijai. Projektā "Identitāšu ainavas: vēsture, kultūra un vide" nolemts pētīt arheoloģisko pilskalnu ainavu no sendienām līdz mūsdienām. J.Urtāns Baltinavā viesojies vairākkārt, tāpēc par projekta realizācijas vietu Baltinava nav izvēlēta nejauši.

J.Urtāns šī gada martā izdeva grāmatu "Jaunatklātie pilskalni Latvijā. 1998.–2021.", kurā atrodama informācija par Zvanu kalniem Baltinavas pagastā. Vēsturnieks grāmatas eksemplārus uzdāvināja Baltinavas muzejam, Baltinavas vidusskolai un Baltinavas pagasta bibliotēkai.

Projekta gaitā nākamajā pavasarī tiks veikta Baltinavas pilskalnu ainavu apzināšana. Nākamajā vasarā organizēs nelielus izrakumus četros pilskalnos, lai tiktu pie paraugiem,

Foto - M.Siliņa

Tiekas muzejā. Ar projekta grupu tikās Baltinavas muzeja vadītāja Antra Keiša, muzeja izglītojošā darba un darba ar apmeklētājiem vadītāja Anita Ločmele, Baltinavas pagasta pārvaldes vadītāja Sarmīte Tabore, bibliotēkas vadītāja Ināra Bubnova, Baltinavas vidusskolas direktors Imants Slišāns un vidusskolas vēstures skolotāja Inta Ludborža. Foto vidū – J.Urtāns.

senlietu materiāliem. Iegūtā informācija palīdzēs datēt pilskalnu hroloģiju un attīstību. Projekta grupa tiksies arī ar vietējiem iedzīvotājiem, lai dzirdētu vēl saglabājušos stāstus un teikas par pētāmajiem objektiem."

Savukārt Viļakas muzeja vadītāja Rīta Gruševa informē, ka šī gada 25.aprīlī Viļakas muzejā arheoloģe Antonija Vilcāne novadīja lekciju par izpēti rezultātiem Logīnu senkapos, kā arī nodeva muzejam aptuveni 90 arheoloģiskās senlietas – keramiku, gredzenus, kauri gliemežvākus un citus. Nākotnē daļu priekšmetu plānots restaurēt, piesaistot Valsts Kultūrkapitāla fonda un citu projektu finansējumu.

Kā vērtējat vairāku pašvaldību lēmumu nojaukt padomju laika pieminekļus?

Viedokļi

Kādēļ būtu jāturpina slavināt kādreizējā okupācijas vara?

SANDRA KAPTEINE, Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece

Ja nebūtu sācies karš Ukrainā, pieļauju domu, ka šobrīd nemaz nebūtu aktualizēts jautājums par Padomju laika pieminekļu nojaukšanu, kas uzstādīti un atrodas mūsu valsts esošajās pašvaldību teritorijās. Kāda būs mūsu, Balvu novada pašvaldības deputātu, nostāja šajā jautājumā, varēšu atbildēt tikai pēc kopējās diskusijas, kas vēl nav notikusi. Tādēļ šoreiz pauduši tikai savu uzskatu.

Jau vairāk nekā 30 gadus ir atjaunota Latvijas neatkarība, tādēļ nesaprotu, kāpēc būtu jāturpina slavināt kādreizējā okupācijas vara? Vēl jo vairāk tagad, kad redzam, kas notiek saistībā ar zvērīgajiem kara noziegumiem dažādās Ukrainas pilsētās pret civiliedzīvotājiem. Tāpēc mans uzskats ir, ka dažādu veidu pieminekļi, kas nav saistīti ar karavīru apbedījumiem, būtu jānoņem. Šobrīd pagastu pārvaldniekiem uzdots apkopot informāciju un sniegt ziņas par to, cik un kur šādi pieminekļi ir, taču, cik zinu, lielākoties mūsu novada teritorijā ir kritušo karavīru apbedījumi.

Nekādu starpvalstu līgumu vai vienošanos par pieminekļiem un monumentiem mums ar Krieviju nav, bet ir cita veida vienošanās par mirušo piemiņas saglabāšanu apbedījumu vietās, kur ir monumenti un plāksnes. Tas ir lēmums "Par Latvijas Republikas valdības un Krievijas Federācijas valdības vienošanos par Latvijas apbedījumu statusu Krievijas Federācijas teritorijā un Krievijas apbedījumu statusu Latvijas Republikas teritorijā". Saskaņā ar šo vienošanos Latvijā tiek kopti krievu karavīru apbedījumi, Krievijā – latviešu karavīru kapi. Piemēram, Rugāju Brāļu kapos, kur atrodas piemiņas plāksne, 2013.gadā notika rekonstrukcijas darbi. Ar Krievijas Federācijas Ģenerālkonsulāta Daugavpilī starpniecību finansēja Rugāju Brāļu kapu atjau-

nošanas darbus, pēc tam Rugāju pašvaldība šos kapus kopa un piestādīja par to rēķinu Krievijas Ģenerālkonsulātam. Līdzīgi atjaunošanas darbi notika arī citos Brāļu kapos novada teritorijā.

Valstiskā mērogā jau izskanējis viedoklis arī par Uzvaras pieminekļa demontēšanu Rīgā. Atziņš, ka es neesmu pret ziedu nolikšanu pie pieminekļa, taču man personīgi nepatīk tā publiskā pasākuma daļa, kas pie Uzvaras pieminekļa notiek pēc tam. Diemžēl daļa saņākušās sabiedrības lieto alkoholu, rada nekārtības un pēc pasākuma atstāj ar sadzīves atkritumiem piemēslotu apkārtni. Kā būs ar 9.maija pasākumiem Balvos un novadā? Pagaidām vēl neesmu redzējusi iesniegumus par pieteiktajiem pasākumiem mūsu pašvaldībā 9.maijā, taču uzreiz varu pateikt, ka nolikt ziedus noteikti nevienam netiks liegts.

Vēlos uzsvērt, ka Saeima aprīļa sākumā pieņēma likumu, lai vērstu Latvijas sabiedrības uzmanību uz Krievijas Federācijas uzsāktu militāro agresiju Ukrainas teritorijā un solidarizētos ar Ukrainas tautu cīņā par Ukrainas valsts suverenitāti, neatkarību un teritoriālo integritāti. Līdz ar to noteikts, ka šogad 9.maijā netiek rīkoti publiski izklaides, svētku pasākumi un pašvaldības neizniedz atļaujas pasākumu rīkošanai to administratīvajās teritorijās. Iepriekš izsniegtās atļaujas par pasāku-

mu rīkošanu šajā dienā pašvaldības anulē, savukārt atļautas sapulces, gājieni vai piketi, kuru mērķis saistīts ar bojāgājušo Ukrainas iedzīvotāju piemiņas godināšanu.

Fakti

- Vairākas Latvijas novadu pašvaldības nolēmušas demontēt padomju okupācijas režīma piemiņas akmeņus un pieminekļus. Tā, piemēram, Ogres novada administratīvajā teritorijā demontēs piecus padomju okupācijas režīma piemiņas akmeņus. Līdzīgi plāni ir arī Mārupes novadā.

- Šobrīd Latvijā vēl atlikuši vairāki simti dažādu padomju okupācijas varas pieminekļu un piemiņas vietu, kas nav iekļauti īpaši aizsargājamo statusā, kas atrodas gan valsts, gan pašvaldību pārziņā, gan uz privātām zemēm.

- Šobrīd aktualizējies arī jautājums par Uzvaras parka pieminekļa nojaukšanu Rīgā, taču nojaukt pieminekli liedzot ar Krieviju noslēgtais līgums. Tieslietu ministrijas speciālisti gatavo vismaz trīs iespējamus risinājumus, lai to varētu izdarīt.

Neviens nevar atņemt tiesības cienīt kritušos varoņus

BIRUTA NARUBINA no Viļakas

Jautājums par Padomju armijas pieminekļu nojaukšanu pastāv jau sen, bet šobrīd, sakarā ar notikumiem Ukrainā, situācija ir krietni saasinājusies un aktualizējusies. Ja daļai iedzīvotāju padomju gados uzceltie pieminekļi asociējas nevis ar atbrīvošanu no nacistiem, bet ar Latvijas okupāciju un pievienošanu PSRS, tad tas ir ļoti skumji. Tā ir politikāņu izplatīta shēma, lai šķeltu sabiedrību un veicinātu naidu pret krievu tautu. Jā, varbūt daļa iedzīvotāju nožēlo, ka Otrajā pasaules karā uzvarēja PSRS, nevis nacistiskā Vācija, bet kurš var zināt, kas būtu noticis ar cilvēkiem, ja karā uzvarētu Hitleri? Kur šie cilvēki vai viņu pēcnācēji būtu šobrīd? Kāda būtu viņu dzīve? Varbūt viņu jau sen vairs

nebūtu virs šīs zemes...

1941. – 1945.gada karā pret nacistiem cīnījās visa pasaule – latvieši, poļi, ukraiņi, krievi, lietuvieši un daudzi citi. Lielai daļai iedzīvotāju, arī man, padomju laika pieminekļi nozīmē cieņu un pateicību kritušajiem par brīvību no nacisma un, protams, Uzvaras svētkus. Un, lai ko valdība arī lemtu, vēsturi neizmainīt. Četrus gadus padomju tauta cīnījās ar vācu nacistiem, un tā ir pelnījusi, lai mēs ar cieņu pieminētu tos cilvēkus, kuri atdeva savas dzīvības par mūsu brīvību. Tiem cilvēkiem, kuriem padomju laika pieminekļi ir nepatīkami un aizskar viņu cieņu, vēlos teikt, ka ir daudz un dažādu piemēru, kas aizskar arī manu un citu man līdzīgi domājošu iedzīvotāju cieņu. Piemēram, manu cieņu aizskar leģionāru gājieni 16.martā, jo Latviešu leģions bija Latvijas teritoriju okupējušās nacistiskās Vācijas bruņotā struktūra, kā rezultātā daļa latviešu cīnījās nacistu pusē. Manu cieņu aizskar arī praida gājieni jeb lesbiešu, geju, biseksuālu un transpersonu pasākumi. Tas viss aizskar manu un daudzu citu cilvēku cieņu, un ko šādā gadījumā darīt? Sanāk, ka šie pasākumi ir jāizslēdz tāpat, kā šobrīd notiek padomju laika pieminekļu nojaukšana.

Miera kapos Viļakā ir pieminekļi vācu okupantiem, kuri šāva, dedzināja (piemēram, Audriņos, Salaspilī), atšķīra bērnus no mātēm. Tad jau vajag nojaukt arī vācu okupantu pieminekļus! Citādāk viss notiekošais izskatās pēc dubultiem standartiem. Traki ir tas, - kā tik atnāk cita vara, sākas tāda kā epidēmija – nojauc pieminekļus, maina ielu nosaukumus, noniecina vienus varoņus, bet slavē citus. Bet kur ir garantija, ka pēc 50 gadiem neatnāks cita vara un atkal negāzīs vecos pieminekļus un necels jaunus? Var nojaukt pieminekli,

aizliegt Georga lentīti vai izgudrot vēl kādu stulbumu, bet nevienam neatņems tiesības cienīt un godināt Otrajā pasaules karā visu tautību kritušos varoņus.

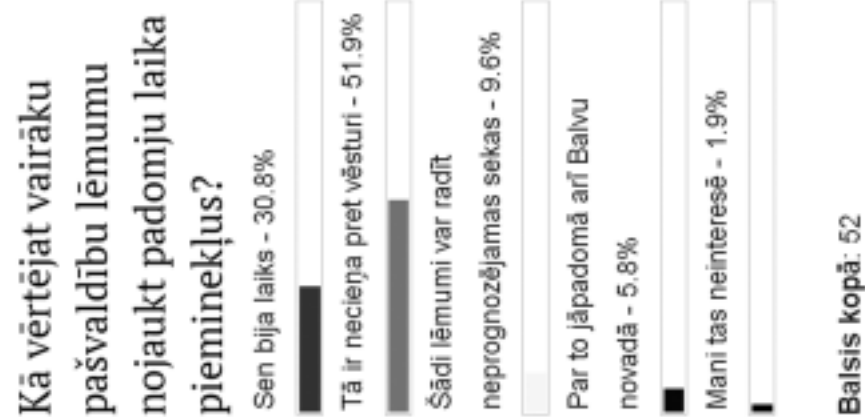
Kas attiecas uz notikumiem Ukrainā, cenšos par to nerunāt. Tas ir ļoti sāpīgs jautājums, turklāt pret notiekošo Ukrainā man ir divpusēja attieksme. No vienas puses esmu kategoriski pret karu. Nekādā gadījumā arī nepiekrītu uzskatam, ka Ukraina nav valsts. Gluži pretēji, - katrai valstij, gan Ukrainai, gan Latvijai un jebkurai citai valstij, jābūt savām pašnoteiktās tiesībām. No otras puses, atbalstu Krieviju, jo cik ilgi šo valsti var *knābāt* un, piemēram, cik tālu NATO infrastruktūra tuvosies Krievijas robežām? Šī valsts ir apļenkta. Krieviju atbalstu arī tā iemesla dēļ, jo Doneckas un Luhanskas apgabalos ir ļoti daudz krievu tautības cilvēku, bet Ukraina šo reģionu iedzīvotājiem gribēja uzspiest savu nostāju un noteikt tikai ukraiņu valodu. Tas

nav pieļaujams, jo reģionos, kur ir daudz krievvalodīgo, iedzīvotājiem jāļauj mācīties un visādā citādā ziņā ikdienā lietot krievu valodu. Ja šiem iedzīvotājiem tik ļoti netiktu uzspiesta ukraiņu valoda, Donecka un Luhanska no Ukrainas nemaz nebūtu atdalījušās. Viss būtu bijis mierīgi. Mēs visi taču esam Dieva radītas būtnes. Mums katram jābūt tiesībām runāt tā, kā ir ērtāk – vai tā būtu krievu, ukraiņu, latviešu vai jebkura cita valoda.

Runājot par mediju patēriņu, ikdienā skatos un lasu gan vienas, gan arī otras puses pasniegto informāciju, rezultātā izdarot savus secinājumus. Nekādā gadījumā nav tā, ka mani ikdienas ziņu avoti ir vienveidīgi. Tajā pašā laikā uzsvēru, ka esmu kategoriski pret karu. Jebkurš karš ir šausmīgs.

Viedokļus uzklusēja S.Karavoičika un A.Ločmelis

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

Sarunas studijā "Azote"

Tiekas ar novadnieci un dramaturģi Birutu Zujāni

Studijā "Azote" aizvadīta tikšanās ar novadnieci un dramaturģi BIRUTU ZUJĀNI, kura ir arī autore izdevumam "Mana aritmētikas grāmatiņa", lai bērniem ar invaliditāti palīdzētu apgūt matemātiku.

Pasākuma afišā varēja lasīt: "Autore apraksta paņēmieni 'saskaitīšana', kam pamatā ir divi vienādi cipari. Mērķauditorija ir īpašie bērni un visi tie, kas palīdz bērnam mācīties, bet grāmatiņa var noderēt arī pirmsskolas vecuma bērniem. Autorei ir vēlme iedvesmot vecākus, lai kopā ar bērnu mācītos un apgūtu skaitīšanas prasmes. Grāmatiņas galvenais varonis ir bērns. Viņš mācās saskaitīt, zīmē, spēlē improvizētas klavieres, smejas, kad "6 govīs danco polku, 4 mušas sēž uz ragiem", vingro, dod vārdus cilvēciņiem un iet ar tiem pastaigā gar jūru, pa pļavu. Grāmatiņā bērns ir radošā procesā. Procesā, kas sagādā prieku spēlējoties, nebaudoties, ka kļūdisies vai nezinaš."

Pamatā – savas pieredzes stāsts

Tikšanās laikā Biruta Zujāne, kura ir arī mediķe, atklāja, ka grāmatas pamatā ir pašas pieredzes stāsts par to, kā apgūt matemātiku un iemācīties skaitīt izdevās meitai Marijai, kurai ir invaliditāte kopš dzimšanas. Viņa klātesošajiem nodemonstrēja, kā ar grāmatiņu strādāt. "Ideju par kalendāru priekšā pateica meita, kura mājās kalendārā katru rītu atzīmēja datumu, bet vakarā nosvītroja, tā mācoties ciparus," skaidroja Biruta. Grāmatas pirmajās lappusēs ir apraksts vecākiem un skolotājiem, kā to lietot. Viņa arī atklāja, ka savu artavu grāmatas tapšanā deva arī pašas darba pieredze, jo kā mediķe Biruta nostrādājusi 14 gadus. "Varbūt tieši tāpēc esmu dziļāk izpratusi psiholoģiju, pieņemšanu un pacietību. Gribas, lai šī grāmatiņa nokļūst pie tiem bērniem, kuriem tā visvairāk vajadzīga, kuri varbūt pat nekad neiemācīsies saskaitīt, bet mēģinās, un šis process būs radošs," teica Biruta. Tā kā meita Marija glezno, viņas glezna "Deja" izmantota vāka noformējumam. Ar informāciju par šo matemātikas grāmatiņu un iepazīstinātas izglītības iestādes, arī Valsts izglītības satura centrs.

Marijas gleznas būs skatāmas bibliotēkā

Biruta Zujāne atklāja arī meitas, 23 gadus jaunās mākslinieces, Marijas Leinas stāstu. Viņa ir meitene ar īpašām vajadzībām, bet ar pārsteidzošu krāsu prieku un brīvības izjūtu savos darbos. Marija ir piedalījusies vairākos jauno talantu konkursos Parīzē,

Novadniece Biruta Zujāne tikšanās laikā Balvos. Jaukā gaisotnē studijā "Azote" rīteja sarunas par izdevumu "Mana aritmētikas grāmatiņa", par latviešu dramaturģiju un lugu krājumiem, kā arī par dzīvi Parīzē divdesmit gadu garumā.

darbi eksponēti dažādās izstādēs. Viņa glezno jau sešus gadus, un Latvijā viņas darbus skatītāji ir redzējuši Raiņa un Aspazijas mājā, Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā, bet šobrīd Marijas gleznu izstāde "Krāsu prieks. Satikšanās" skatāma Raiņa mājā Berķenelē. "Tad šī izstāde ceļos uz Balviem, un interesenti to varēs redzēt Balvu Centrālajā bibliotēkā. Par aizraušanos ar gleznošanu un saviem darbiem Marija ir teikusi: "Es neprotu zīmēt, es spēlējos ar krāsām. Audekls ir tā vieta, kur ļauju vaļu savai fantāzijai."

Latviešu dramaturģija bija atstāta novārtā

Biedrība "Dramaturģu asociācija" izdevusi jau divas lugu grāmatas – "Cilvēkzvērs" un "Cilvēktīkls", kas klajā nākušas 2020. un 2021. gadā. Lugu krājumā "Cilvēkzvērs" iekļautas 10 autoru oriģināllugas, kas uzvarēja ilgtermiņa projekta "Lugu konkurss – lugu krājums" pirmajā lugu konkursā. Lugu krājums "Cilvēktīkls" ir otrais lugu krājums šī projekta ietvaros, kurā iekļauti 12 autoru viencēlieni. Grāmatās savas lugas publicējusi arī dramaturģe, projekta vadītāja Biruta Zujāne. "Gan man, gan citiem latviešu dramaturģiem nebija, kur publicēt savas lugas. Mums ar dramaturģi Leldi Stumbri radās ideja izdot lugu krājumu. Abas izdomājām grāmatas nosaukumu, rīkojām konkursu. Interese bija liela, autori iesūtīja apmēram 50 lugas. Atceros, ka bija grūti atrast zinošus cilvēkus, kuri varētu strādāt žūrijā. Atradām grāmatas redaktori un korektori Skaidriti Gugāni, ar

Sarunas pie tējas. Baudot tēju, kafiju un Birutas atvestos cepumus "Macaroons" no Francijas, omulīgajā studijā raisījās arī nepiespiestas sarunas. Skaidrite jautāja, kā top lugas un kur Biruta rod idejas un iedvesmu saviem darbiem, kas ir ne tikai saistoši un spēj noturēt lasītāja intrigu līdz darba beigām, bet arī ļoti aktuāli, piemēram, "Cilvēktīklā" publicēto lugu caurvij bērnu-vecāku attiecības, atkarību problēmas, kā arī vides piesārņojums pilsētās. Un autore atbildēja: "Cilvēkzvērā" publicētās lugas "Puķains peldkostīms" notikumi un personāžu atspoguļojums radies dzimtas likteņstāstu iespaidā, savukārt lugas "Medības" sižets radās mūsu lauku mājās Francijā, kas atrodas ļoti gleznainā vietā. Tieši tur vasarās ligzdo un var dzirdēt neskaitāmus tūkstošus putnu balsu, kas, protams, pievilina arī medniekus..."

kuru turpinājam sadarboties arī otrās grāmatas izdošanā. Ir izsludināts konkurss un top arī trešais krājums, kurā būs jauniešu lugas. Tas sauksies "Cilvēkspārns". Manu lugu iestudē Lielvārdes teātris, un tā šovasar būs skatāma Gunāra Priedes teātra festivālā Lielvārdē," priecājas Biruta Zujāne. Dramaturģe uzskata, ka tad, kad luga ir nopublicēta vai iestudēta teātrī, tā sāk dzīvot, citādi autora darbs ir veltīgs.

Konkurss "Laukiem būt!"

Ceļā pošas izbraukuma *busiņš* "Škladu burgers"

No konkursā "Laukiem būt!" šogad iesniegtajām 47 biznesa idejām par naudas balvām finālā sacentās 18 jauniešu piedāvātie projekti trīs kategorijās. Kategorijā "Nelauksaimniecība/pakalpojumi" 3.vietu ieguva Intas Rozītes no Balvu novada iesniegtā ideja – izbraukuma *busiņš* "Škladu burgers".

Jaunieši – idejām bagāti

Konkurss "Laukiem būt" notiek jau desmito gadu. "Jebkurš jauniešs laukos, vienalga, darbojas kultūrā, ir skolotājs vai lauksaimnieks, nenoliedzami ir ieguvums visai sabiedrībai," konkursa noslēgumā teica Jauno zemnieku kluba pārstāve Aiva Lancmane. Savukārt Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra valdes priekšsēdētājs Mārtiņš Cimermanis, uzrunājot finalistus, mirkli pirms uzvarētāju nosaukšanas uzsvēra: "Jaunieši, jūsu idejas ir kā gaišas uguntiņas, kas aplicina – laukos ir un būs cilvēki, kuri dzīvo un strādā!" Iesniegtās idejas bija interesantas, -jaunieši piedāvāja gan čili piparu produkciju, kombučas jeb fermentētas tējas produktu ražošanu, kaņepju pārstrādes produktus, rabarberu produkciju. Kategorijā "Nelauksaimniecība/pakalpojumi" – nakšņošanu vīgvamos, fotostudijas izveidi, erudīcijas pārgājienu takas izveidi, kā arī atpūtas namiņu meža vidū un radošas vasaras nodarbes bērniem.

Konkursā iegūst trešo vietu

Intas Rozītes ideja izveidot izbraukuma *busiņu* "Škladu burgers" ieguva 3.vietu un 1200 eiro tās realizācijai. Konkursa

"Laukiem būt!" laikā notika apmācības, kurās jaunieši guva noderīgas zināšanas no nozaru speciālistiem un uzņēmējiem, kuri jau uzsākuši aktīvu uzņēmējdarbību. Dzirdēja reālus piemērus par veiksmēm un neveiksmēm, ko labāk darīt un ko nedarīt. "Daudz deva mācības pusgada garumā, kuru noslēgumā piedalījās konkursā, jo biznesa ideja jau bija. Skola to ļāva papildināt ar dažām man līdz šim nezināmām niansēm. Mums būs virtuve uz riteņiem – *busiņš*, kurā gatavosim ēdienu – burgerus. Tas būs tāds kā Amerikā populārais *street food**, kas strauji attīstās arī pie mums," pastāsta Inta. Viņa izpētījusi, ka šādas pārvietojamas virtuves Balvu novadā nav, tātad tā ir brīva biznesa niša. "*Busiņā*, kas atbilst visiem tehniskajiem noteikumiem un satiksmē droši var piedalīties, mums ir gan ūdens, gan elektrība, tāpēc varam piestāt jebkurā vietā, kaut vai meža vidū, ja ir ceļš, gatavot un piedāvāt pircējiem svaigus burgerus. Visu darijām pašu spēkiem – meklējām iekārtas un veicām citus darbus, tikai zīmola un logo izstrādi pasūtījām uzņēmumā "Amati print". Neskatoties, ka *busiņš* vēl ir izstrādes stadijā, jau saņemam uzaicinājumus uz pasākumiem," pastāstīja jaunā uzņēmēja.

Atklāj burgernīcas noslēpumu

Viņa atklāj, kāpēc burgernīcai tāds nosaukums – "Škladu burgers". "Mums ar vīru Dzintaru Rozīti pirmais izauklētais biznesa bērns ir sulu spiešanas ražotne Kubulos. Šo vietu cilvēki jau sen iesaukuši par 'škladiem', jo padomju laikos šeit bija patērētāju biedrības noliktavas. Vīrs šo vietu pirms kāda laika iegādājās, un mēs saviem spēkiem to pamazām restaurējam.

Ceļā pie pircējiem.

"Burgeru *busiņa* veidošana ir mūsu *handmade*. Katru stūrīti, katru krāsas pleķīti esam veidojuši kopā ar mūsu uzticamo komandu. Ir ielikta sirds un

dvēsele, lai sniegtu klientiem kvalitatīvu un gardu maltīti, jo esam PAR kvalitāti," saka Inta un Dzintars Rozīši.

Smejos, ka otrs biznesa bērns Kubulos, Kalna ielā 19 D, mums ir lāzertags, kur pavadīt brīvo laiku ar draugiem. Un burgeru *busiņš* ir trešais," atklāj Inta Rozīte. Ideju ir daudz, un tās uzņēmēji plāno realizēt 5 līdz 7 gadu laikā.

Viņa atklāja, ka šobrīd ģimene dzīvo Rīgā un audzina trīs bērnus, bet abi neatmet ideju arī par pārvākšanos uz dzīvi Balvu novadā, jo vīram Viksnas pagastā ir dzimtās mājas. Inta ir mārketinga speciāliste, bet vīram pieder grāmatvedības uzņēmums, kas sniedz ārpakalpojumus.

* *Street food* – atvasinājums no angļu valodas, kas ir ēdienu un dzērienu pārdošana uz ielas vai jebkurā sabiedriskā vietā, ko veic ceļojoši tirgotāji.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Gara vienotībai un sirdspriekam

Zīda lakatu rotājums

Rugāju Romas katoļu baznīcā ievieš tradīcijas, lai apdzīvotu skaistās telpas un pulcētu cilvēkus, baudot gara vienotību un sirdsprieku. Nesēn pēc Svētās Mises klātesošos aicināja iepazīt apgleznotu lakatu izstādi-pārdošanu, ieklausīties skanīgā dzejā un mūzikā. Kopā ar visiem bija ne tikai prāvests Oļģerts Misjūns, Rugāju jautkā kora "Vārpa" dalībnieces un goda diriģents Pēteris Sudarovs, bet arī viesi no Gulbenes novada Straudu pagasta.

Pēc garā Covid laika ierobežojumiem cilvēki vēlas tikt klātienē, dzirdēt vienu otru un uzzināt ko jaunu. Rugāju katoļu baznīcas draudzes valdes locekle Alla Fjodorova atklāja, ka rugāji bija uzrunājuši kaimiņu novada aktivistes, lai sarīkotu jauku pasākumu un gūtu arī kādu ziedojumu baznīcas telpu vai apkārtnes labiekārtošanai. Šim aicinājumam labprāt atsaucās, pie viena atklājot savas radošās nodarbes un talantu, studijas "Magone" dalībnieces, kuras prot apgleznot smalko zīdu. Kā pastāstīja studijas vadītāja, tas nebūt nav viegls un ātrs darbs. Ramona ir visjaunākā studijas dalībniece. Sarunā laikrakstam viņa atklāja, ka meitenes apglezno gan lakatus, gan šalles. Darbs ir patīkams sirdij, jo ļauj izpausties radoši, taču vienlaikus arī fiziski grūts un ilgs. Balto zīdu uzsprauž uz liela koka rāmja un apglezno ar speciālām krāsām. Vispirms uzvel kontūras, tad jāgaida, līdz tās nožūst, pēc tam krāso visu pārējo. Krāsu salikumu un rotājumus izdomā katrs autors pats. Ramona glezno uzreiz, bez iepriekšēja melnraksta, pirms tam gan padomājot, ko zīmēs. Katrai dalībniecei ir savs rokraksts, ko citas viegli atpazīst. Ramona uzskata, ka lakati ir gan skaisti, gan praktiski, jo atbilstošu lakatu var piemēlēt un izmantot vai katrā dzīves situācijā – ikdienai, ciemos iešanai, koncerta apmeklējumam. Viņa pati lakatus valkā bieži.

Gandarījumu par Rugāju draudzes valdes aktivitātēm izteica Rugāju Tautas nama vadītāja Gunta Grigāne,

Foto - M.Sprudzāne

Skatās un nopērk. Studijas "Magone" vadītāja Daiga Kalinka izrādīja iepatikušos lakatus un atbildēja uz jautājumiem. Lakati nav lēti, jo lēti nemaksā arī pats materiāls un krāsas. To cena ir 70-80 eiro. Ar klātesošo atbalstu pasākuma laikā ziedojumam savākti 550 eiro.

Foto - M.Sprudzāne

Ciemiņi no kaimiņu novada. Apgleznoto lakatu izstādi-pārdošanu kuplināja arī pašas radošās meistarē – Arnita Zipova, Aina Puste, Ramona Ruņģe-Keiša (foto) studijas vadītājas Daigas Kalinkas vadībā.

priecājoties, ka cilvēki nāk kopā un nosprauž mērķus, lai apdzīvotu telpas, rīkojot dažādus pasākumus. "Nevajag domāt, ka baznīcā līdz ar to notiek kas neatjauts, jo jau senā vēsturē rodams liecības, ka kultūra ir cēlusies no sakrālās kultūras, no dievnamiem, jo tieši baznīca izsenis pulcējusi un

vienojusi cilvēkus," teica Gunta.

Ari Ieva Leišavniece no biedrības "Ziemeļlatgales partnerība" uzteica rugājišu iniciatīvu ar vietējās baznīcas svētību darīt labas un noderīgas lietas. Tikai paši, būdami draudzīgi un savstarpēji atbalstoši, var sasniegt konkrētus mērķus.

Foto - M.Sprudzāne

Atklājot izstādi. Pavasarīgo toņu izstādi papildināja dzejas un dziesmu izpildījums. Ieskatīties savas sirds noslēpumos atļāvās studijas "Magone" vadītāja Daiga Kalinka, lasot savus dzejoļus, bet dziesmu stāstos – rugājiete Iveta Uršulška (foto). Mājīgo atmosfēru kuplināja arī jautkā kora "Vārpa" dziedātājas un goda diriģenta Pētera Sudarova klātbūtne.

Foto - M.Sprudzāne

Skaisti! Apgleznotos lakatus drīkst un vajag valkāt, lai ikdienai piešķirtu spilgtākas krāsas un labu noskaņojumu. Tos drīkst arī mazgāt (vislabāk – ar rokām).

Īsumā

Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem

9.maijā jaunie lauksaimnieki var sākt pieteikties atbalstam uzņēmējdarbības uzsākšanai. Pasākuma mērķis ir sekmēt gados jaunu cilvēku iesaistīšanos pastāvīgā lauksaimniecības darbībā un nodrošināt darbaspēka atjaunošanos un paaudžu nomaiņu, atbalstot gados jaunus cilvēkus, kas saimniecības vadītāja statusā pirmo reizi dibina ekonomiski dzīvotspējīgu saimniecību, lai ražotu lauksaimniecības produkciju vai savā īpašumā pārņemtu esošu saimniecību. Atbalsta veids ir vienreizējs maksājums jaundibināta (vai pārņemta) lauksaimniecības uzņēmuma dibināšanai un attīstībai saskaņā ar iesniegto darījuma darbības plānu. 5.kārtā pieejamais finansējums – ir 3 960 000 eiro. Ziemeļaustrumu reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē pieejamais atbalsts plānots 400 tūkstošu eiro apmērā.

Datums, lai nebūtu atbalsta samazinājuma

23.maijs ir pēdējais datums, kad var pieteikties platību maksājumiem bez atbalsta samazinājuma par katru nokavēto dienu, iesniedzot vienoto iesniegumu.

Šogad atļauj izmantot papuves

Latvijā šogad atļauts izmantot papuves pārtikas un lopbarības ražošanai. Atkāpes no tiešo maksājumu zaļināšanas prasību izpildes 2022.gadā veiktas, lai maksimāli palielinātu pārtikas ražošanai pieejamās lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības.

Ņemot vērā Krievijas iebrukumu Ukrainā un tā radītās sekas pasaules pārtikas apgādē, Eiropas Komisija pēc dalībvalstu lūguma pieņēma lēmumu 2022.gadā ļaut atkāpties no zaļināšanas maksājuma nosacījumu piemērošanas. Mērķis – palielināt pārtikas un lopbarības ražošanas potenciālu. Jaunums attiecas uz lauksaimniekiem, kuri šogad plānojuši papuves platības izmantot kultūraugu dažādošanas un ekoloģiski nozīmīgas platības prasības izpildei. Līdz šim papuves platībās bija noteikts ražošanas un augu aizsardzības līdzekļu ierobežojums, savukārt šogad drīkst deklarēt arī tādas papuvju platības, kuras tiek noganītas, tiek novākta raža vai tās izmanto kultūraugu audzēšanai.

Ko par atļauju izmantot papuves spriež mūsdienu Zemnieku saimniecības "Īves" īpašnieks Pēteris Kalniņš Balvu pagastā atzīst, ka nekas slikts tas, protams, nav, ja vien saimniekiem ir pietiekami daudz šo brīvo zemju. Galu galā katrs var darīt, kā uzskata par labāku, taču no agronomiskā viedokļa papuvju izmantošana tomēr būtu nelietderīga, ja ievēro augu seku un audzē ziemas rapsi. Rapsi bez papuvēm nevar spēt iesēt laikus. Zemnieks atzīst, ka šis pavasaris lauksaimniekiem atkal nav pārāk labvēlīgs – vēls, auksts, ziemāji slikti iet uz augšu. Darbi laukos, sagaidot maiju, padodas lēnam, viņam pašam iesēts nedaudz.

Ukraina ir 'top 5' starp lielākajām graudu un eļļas produktu eksportētājām pasaulē. Karš tur varētu izpostīt aptuveni 30% lauksaimniecības zemju. Ukraina pasaulei nodrošina arī vairāk nekā 15% kukurūzas un 12% miežu, bet kviešu eksportā lielāka tirgus daļa bijusi Krievijai. Tādus eksporta daudzumus ir grūti aizstāt.

Ar labi padarīta darba sajūtu

Kā katru pavasari, arī šogad notikusi lielā pavasara uzkopšanas talka ne tikai Balvos, bet arī novada pagastos. Aizvadītajā piektdienā labi pastrādāts Rugāju pagastā.

Pagasta pārvaldes vadītāja Arnita Pugača stāsta, ka galvenā uzkopšana notikusi, staigājot un vācot atkritumus ceļa malās un uzpošot sava pagasta parku. Ceļa malas, sevišķi gar valsts satiksmes ceļiem, kur izteiktāka automašīnu plūsma, diemžēl gadu no gada braucēji piemēta ar tukšām pudelēm, kafijas krūzītēm vai celofāna maisiņiem. Ceļa malās talkotāji savākuši arī lielāko daudzumu pilnu atkritumu maisu. Pārvaldes vadītāja atzīst, ka Rugajos daudzi talkojuši individuāli, uzkopjot ne tikai privātterritorijas un māju pagalmus, bet arī sev tuvākās teritorijas. Arnita priecājas, ka līdz ar plaukstošo maiju, apkārtnē pagastā kļūst arvien zaļāka un skaistāka.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Novada skolu vokālo ansambļu koncerts

Varbūt citādāk, bet viss turpinās

Irēna Tušinska

Šogad tradicionālā skolu vokālo ansambļu skates “Balsis” vietā mazie vokālisti demonstrēja apgūto repertuāru kopīgā koncertā “Sabalsis”, kas 28.aprīlī notika Balvu muižas zālē. Lai gan pandēmijas laikā iespējas sagatavoties bija ierobežotas, vokālo kolektīvu sniegums bija labs. Kā atzina visi dalībnieki, galvenā koncerta priekšrocība bija iespēja atkal tikt klātienē, lai pārliecinātos, ka nekas nav apstājies un viss turpinās.

Tā kā divos pandēmijas gados ansambļu mēģinājumi nereti izpalika, šogad tradicionālo novada skolu vokālo ansambļu konkursu “Balsis” aizstāja ar koncertu, kas ļāva bērniem ne tikai parādīt apgūto repertuāru, bet arī sniedza iespēju socializēties un satikt citus vienaudzus.

Aizvadītajā ceturtdienā uz Balvu muižas zāles skatuves kāpa desmit novada skolu vokālie kolektīvi, izņemot Balvu Valsts ģimnāzijas un Balvu Profesionālās un vispārīgglītojošās vidusskolas ansambļus, kuri savu sniegumu rādīs kopā ar novada koriem 6.maijā. Koncertā piedalījās Balvu sākumskolas 2.-4.klašu vokālais ansamblis Guntas Ripas vadībā, Tilžas vidusskolas 1.-3.klašu vokālais ansamblis, Tilžas vidusskolas vokālais ansamblis “Varbūt”, Balvu Mūzikas skolas 1.-4.klašu un 5.-9.klašu vokālie ansambļi, kurus vada Linda Vītola. Skatītājus ar uzstāšanos priecēja arī Aijas Nagles kolektīvi – Baltinavas vidusskolas 2.-3.klašu ansamblis un ansamblis “Vermelite”. Tāpat koncertā savas skanīgās balsis demonstrēja Viduču pamatskolas 2.-4.klašu ansambļa dalībnieki, kurus koncertam sagatavoja Inita Raginska, kā arī Bērzpils pamatskolas 1.-4.klašu un 6.-9.klašu vokālie ansambļi Daigas Griestiņas vadībā.

Bērniem vajadzīgs prieks un cilvēki apkārt

Balvu sākumskolas 2.-4.klašu vokālā ansambļa vadītāja Gunta Ripa pirms koncerta atklāja, ka istus ansambļa mēģinājumus atsāka tikai šogad – otrajā mācību pusgadā. Pirms tam kolektīva dalībnieki dziedāja atsevišķi – klašu grupās. “Gāja visādi. Ir jau ne tikai kovids, bet arī citi vīrusi. Gadās tā, ka bērns grib atnākt uz mēģinājumu, bet saslimst. Visādi ir bijis.” Skolotāja neslēpj, ka šogad, kad nav jāpiedalās konkursā, sajūtas ir citādākas, nav tāda saspringuma: “Tas ir vienkāršāk. Bērniem arī vajadzīgs prieks. Nevar visu laiku tikai sēdēt un uzmanīties. Vajag kaut kādu brīvības sajūtu, uzstāšanos, cilvēkus apkārt. Lai viņi redz, ka nekas nav beidzies, varbūt citādākā veidā, bet viss turpinās.”

Viduču pamatskolas vokālā ansambļa vadītāja Inita Raginska atzina, ka vokālo kolektīvu tikšanās, kaut arī ne konkursa, bet koncerta formātā, īpaši nozīmīga bija lauku bērniem: “Viņi divus gadus nekur nav bijuši. Pat iebraucot Balvos, bērni brīnījās par šķietami tik pazīstamām lietām. Tas viņiem ir ļoti liels piedzīvojums, pēc kura būs daudz stāstu skolasbiedriem un vecākiem.” Skolotāja atklāja, ka aizvadītie divi gadi ansambļa dalībniekiem bijuši ļoti grūti: “Mums ir daudzi bērni, kuri dzīvo internātā. Attālinātais process no mājām bija gandrīz neiespējams, jo nevarējām savākt viņus visus kopā. Mēģinājām ar ansambļa bērniem dziedāt klašu kolektīvos. Biežāk dziedājām kā solisti, bet kopā sanācām tikai, kad to beidzot atļāva.” Savukārt novada vokālo ansambļu koncerta laikā

I.Raginska pārliecinājās, ka visu skolu vokālisti ir ļoti pastrādājuši, neskatoties uz apgrūtinājumiem. Lūgta dalīties iespaidos, I.Raginska teica: “Te mēs redzam arī katras vietas savdabību, katras skolas varenību un lielumu. Mēs esam pamatskola, un ar to jāreķinās. Mēs nekad neskanēsīm kā vidusskolēni. Turklāt esam lauku bērni, kuriem ir ļoti maza pieredze būt cilvēkos. Tā ir liela atšķirība – tas ir pilsētas bērns, kurš pieradis ikdienā būt sabiedrībā, vai lauku bērns, kurš visu nedēļu pavada internātā. Bailes no uzstāšanās cilvēku priekšā ir ļoti lielas.” Skolotāja brīnījās, ka skolēni stundu mierīgi sēdēja, klausoties citu uzstāšanos: “Tas nozīmē, ka viņiem patika. Tas bērniem bija liels piedzīvojums un būs stimuls darboties arī turpmāk.” I.Raginska paslavēja skolēnus un viņu pedagogus priecējoties, ka divi aizvadītie gadi nemaz nav bijuši tik tukši, ir atrastas citādākas darba formas un visi iemācījušies daudz ko jaunu.

Tā ir kolektīva muzicēšana

Tilžas vidusskolas un Balvu Mūzikas skolas vokālo ansambļu vadītāja Linda Vītola koncertam sagatavoja četrus kolektīvus. Taujāta, kādi bija aizvadītie divi gadi Tilžas vidusskolas ansambļiem, viņa teica: “Tie bija divi dikstāves gadi. Protams, mums bija atļauts dziedāt individuāli, bet tā ir kolektīvā muzicēšana. Individuāli var kaut ko drusku izdarīt, bet mums bija liegta kolektīvās muzicēšanas sajūta.” L.Vītola uzsvēra, ka šis koncerts ir atskaites punkts, kas parāda, kā izdzīvots pandēmijas laiks, kā arī stimuls nākošajam darba posmam. Pedagoge pastāstīja, ka viņas kolektīvi koncerta repertuāru gatavojuši aptuveni pusgadu. Taujāta, vai pietika laika, viņa teica: “Kā saka – Rīga nekad nav gatava. Taču tas nav konkurss ar striktiem nosacījumiem. Šī koncerta mērķis – lai katrs kolektīvs vienkārši dzied to repertuāru, kurā jūtas spēcīgs.”

L.Vītola uzsvēra, ka mūzikas skolas ansamblis nav pārtraucis darboties arī pandēmijas laikā. Aizvadītajā otrdienā ansamblis viesojās Rīgas radio studijā, kur ierakstīja trīs dziesmas, Mātes dienai veltītai muzikālai radio pārraidei. “Tas bija liels pagodinājums, ka uzaicināja tieši mūs, nevis kādu Rīgas kolektīvu. Tā bija ekskluzīva iespēja, jo bijām Radio studijā, kur ierakstīta mūzika “Dvēseļu puteņim”, kur savus ierakstus veic Latvijas Radio koris, koris “Latvija”. Bērniem tā bija lieliska iespēja. Radio producenti bija izbrīnīti, cik veiksmīgi tikām galā,” lepojas vokālā pedagoge.

Pieredze palīdz

Baltinavas vidusskolas vokālā ansambļa “Vermelite” dalībniece, 8.klases skolniece Dagnija Antonova šajā kolektīvā darbojas pirmo gadu, arī uzstāšanās novada skolu vokālo ansambļu koncertā viņai bija pirmā. Tas gan neradīja uztraukumu, jo Dagnijai ir liela vokālā pieredze, dziedot kori, kā arī muzikālā izglītība – šobrīd viņa apgūst tenorsaksafona spēli, bet iepriekš trīs gadus spēlējusi vijoli. Kā vienu no nākotnes profesijām jaunieta apsver mūzikas pedagogiju. Viņas kolektīva biedrenei Renātei Ločmelei ir vēl lielāka vokālā pieredze. “Vermelite” viņa dzied jau trīs gadus un pirms diviem gadiem ir piedalījies arī novada vokālo ansambļu konkursā. Renāte dzied arī citos kolektīvos – kori un folkloras kopā, kā arī ir absolvējusi mūzikas skolu: “Konkursā, protams, daudz vairāk uztraucos, jo sapratu, ka mūs vērtēs,

Paldies skolotājiem. Vislielākais paldies par koncerta sagatavošanu pienācās kolektīvu vadītājām Initai Raginskai, Daigai Griestiņai, Aijai Naglei, Guntai Ripai un Lindai Vitolai, kā arī koncertmeistariem Viktoram Bormanim, Ģirtam Ripam, Daigai Elksnītei. “Droši vien jūs kādreiz jutāt neapmierinātību, ka skolotāja atkal liek iet uz mēģinājumu, bet bez darba nebūtu arī šī koncerta,” mazajiem dziedātājiem atgādināja I.Salmane.

Dzied latgaliski. Bērzpils pamatskolas 6. – 9.klašu vokālais ansamblis izcēlās ar to, ka divas dziesmas izpildīja latgaliešu valodā.

Lai skan dziesma. Koncerta vadītājas, Balvu Valsts ģimnāzijas audzēknes Dana Kļaviņa un Ketija Mozule atgādināja, ka kopīga dziedāšana dod daudz pozitīvu emociju un uzlabo garastāvokli. “Dziedāt kādā kolektīvā – tas ir stilīgi,” piebilda jaunieta.

nedrīkstējām kļūdīties. Koncertā uzstāties ir vienkāršāk, brīvāk. Var vienkārši uziet un nodziedāt, parādīt citiem, ko māki.” Renāte neslēpj, ka gribējās atbraukt uz Balviem, lai paskatītos, ko iemācījušies citu skolu dziedātāji. Topošajai vidusskolas absolventei šis ir nozīmīgs gads, jo jau vasarā būs jāizvēlas nākamā studiju vieta. Pagaidām viņa iecerējusi apgūt programmēšanu, taču dziedāšanu noteikti saglabās kā hobiju.

Visā valstī pazīstamā Tilžas vokālā ansambļa “Varbūt” dalībnieces, daudzskārtējās konkursu uzvarētājas, kāpjot uz skatuves, bija pārliecinātas par saviem spēkiem. Pieredzes bagātākā kolektīva dalībniece, Rēzeknes Jāņa Ivanova mūzikas vidusskolas 12.klases skolniece Reneta Krakope, kura ansambli dzied kopš trešās klases, apgalvo, ka dalība kolektīvā “Varbūt” ietekmēja viņas nākamās profesijas izvēli. Saites ar Tilžas ansambli nav sarautas līdz šai dienai. “Te ir foršs kolektīvs, forša

skolotāja. Savējais ir savējais,” piebilst jaunieta.

Daudzus gadus ansambli “Varbūt” piedalās arī Laine Kupča. Viņa stāsta, ka pandēmijas laikā mēģinājumi izpalika, toties prieks satikties tagad ir vēl lielāks. “Pēc pandēmijas grūtākais bija atsākt, iet iepriekšējā darba ritmā,” apgalvo jaunieta. Laine neslēpj, ka nedaudz pietrūkst arī konkursa atmosfēras, sacensības gara un uzvaras garšas.

Pēc koncerta Balvu novada pašvaldības interešu izglītības metodīķe Ilona Salmane puda prieku par gūtajām pozitīvajām emocijām: “Esmu noķērusi laimes hormonu. Esmu bezgala pateicīga jums visiem par šo brīnišķīgo svētku brīdi, ko katrs no jums un visi kopā šodien radījāt. Ir tik liels prieks tikt klātienē. Tas, ka pēc divu gadu klusuma jau no paša rīta muižā bija dzirdamas jūsu čalas, tiešām ir notikums.”

Foto - I.Tušinska

Foto - I.Tušinska

Foto - I.Tušinska

Nemateriālā kultūras mantojuma vērtību nesēja

Garīgo un laicīgo dziesmu dziedātāja

Ingrīda Zinkovska

ANELE VIZULE no Baltinavas pagasta Slobodas ciema novadā labi zināma kā garīgo un laicīgo dziesmu dziedātāja. Baltinavas etnogrāfiskajā ansambli viņa dzied vairāk nekā četrus gadu desmitus, bet vēl agrāk viņa modusies interese par garīgajām dziesmām, tostarp psalmiem. “Visu mūžu esmu citīgi kalpojusi Dievam un cilvēkiem,” uzsākot sarunu, teica Balvu novada iedzīvotāja.

Kara laika bērns

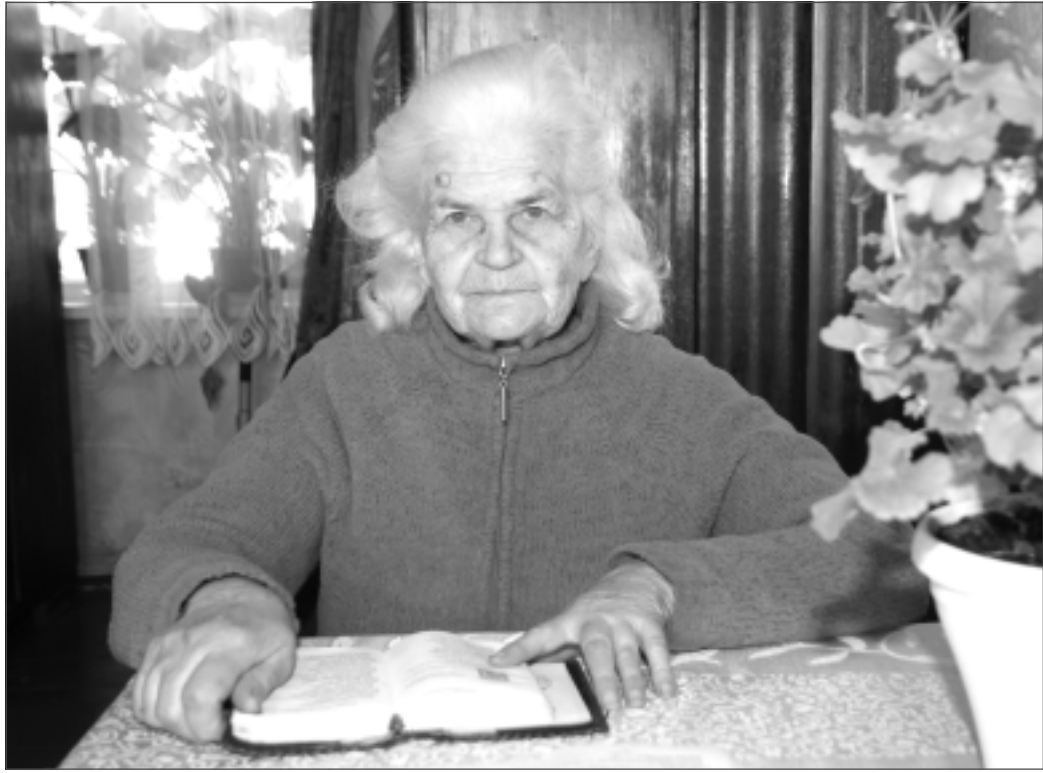
A. Vizule dzimusi 1939. gada 4. maijā Šķilbēnu pagasta Lejastačos. Būdama tik mazs bērns, kara sākumu viņa, protams, neatceras, bet kara beigās atmiņā palikušas: “Mums mājās bija ierīkota blindāža, kur paslēpties kara laikā. Kad tuvojās frontes līnija, krievu karavīri pateica, ka uz vietas vairs palikt nedrīkstam, ka mums no mājām jāiet ārā. Mēs gājām uz citām mājām, tālu no savējām, kur bija ierīkots bunkurs. Tanī bunkurā bija sapulcējies daudz cilvēku. Bunkurs bija taisīts no balķiem, apmests ar zemi, lai lodes neiet cauri. Kuri nepaklausīja pavēlei, neizgāja no savām mājām, tās mājas nodedzināja.” Anele atceras, ka blakus Lejastačiem bija Vilkovas ciems. Iedzīvotāji no divām mājām nepaklausīja pavēlei un neizgāja no mājām, bet palika savos ierakumos upes krastā. Viņu mājas nodedzināja. Ugunsgrēku redzēja no tālienes. Tas bija smags laiks. Tādēļ vienīgais, uz ko toreiz varēja cerēt un pašauties, bija Dievs. Palīdzību cilvēki meklēja lūgšanās Dievam. Anele joprojām ļoti baidās no kara, kas tagad plosās Ukrainā.

Pirmie ticības iedīgļi ģimenē

Ciemā, kur dzīvoja Anele, bija psalmu dziedātāja Rozālija, kura pastāvīgi gāja par galveno psalmu vadītāju. “Es vēl biju maza meitene, bet manī jau bija radusies nosliece, ka arī es mācišos dziedāt psalmus,” viņa atceras. Psalmus tad dziedāja katrās mājās – kā nāca gavēnis, tā līdz Ziemassvētkiem. Arī Aneles māte un vecmāte staigāja dziedāt psalmus. Vecmāte bija ļoti ticīga. Viņa bieži gāja uz baznīcu, un viņai līdzī labprāt devās arī Anele. Meiteni ievēroja kāda Martas tante, kura, redzot, ka viņa katru reizi ir baznīcā, teica, -tu, bērns, mācies skaitīt Krustaceļus. “Tā es iesāku. Pirmo daļu viņa skaita, bet otro, lūgšanu daļu, es. No grāmatas skaitīju,” atceras Anele. Tanī laikā viņa jau mācījās Kangaru 7-gadīgajā skolā. Kā uz viņas gaitām raudzījās skolotāji? Bija taču padomju laiks, kad Dievam neticēja un uz tiem, kas apmeklēja baznīcu, skatījās ar neuzticību. “Dažādi bija! Piemēram, skolotāja man pajautāja, ko es tanī baznīcā redzēju. Svētbildes redzēju, - atbildēju. Tā kā mācībās man veicās labi, tad neko nevarēja izdarīt. Ja mācītos slikti, tad varbūt varētu piekassities,” viņa atceras. Pēc 7-gadīgās skolas beigšanas jaunie iestājās Malnavas tehnikumā. Arī māte gribēja, lai meita paliktu tuvāk mājām un būtu palīgs saimniecības darbos. Bet, iespējams, tas bija Dieva nolikts ceļš, lai viņa paliktu dzimtajā pusē un nestu Dieva vārdu cilvēkos.

Pirmās uguns kristības – divas bēres vienā ģimenē vienlaikus

Pēc tehnikuma beigšanas Anele palika strādāt dzimtajā pusē. Vispirms kolhozā, tad padomju saimniecībā “Baltinava”. Sākumā laukkopībā, tad lopkopībā, jaunuzceltajā “Strautiņu” fermā, kur pildīja brigadieres pienākumus. Lai gan jaunie cilvēki aizvien vairāk atsvešinājās no baznīcas un to neapmeklēja, Anele turējās pie Dieva. Viņas vīratēva māsa Marija bija psalmu vadītāja Zelču un Lotušu ciemos un aicināja līdzī Aneli, lai mācās dziedāt. Jaunā sieviete mācījās arī no citām dziedātājām, prata dziedāt un iesākt. Viņai bija uzņēmība, lai gan tagad seniore atzīst, ka balss varēja būt skaļāka. “Bet es vienmēr dziedāju pareizi un neizgāju no sliedēm,” viņa secina. Sievas, kuras vadīja psalmus, piedāvāja to uzņemties arī viņai, bet Anele aizbildinājās, ka nav laika. Dienā taču bija jāstrādā. Bet tad notika tāds gadījums, - divas bēres vienā ģimenē vienlaikus. Vispirms nomira māte, kura jau ilgāku laiku slimoja, tūlīt pēc viņas arī dēls. Anele bija cerējusi, ka psalmus vadīs gados vecākas un pieredzes bagātākas sievas, bet bērū ritā viena no viņām pateica: - Anele, tev jānovada bēres! Protams, uztraukums bija! Taču no tāda uzdevuma arī nevar atteikties. Un viņa to godam paveica. Līdzīgu gadījumu Anele piedzīvoja pirms dažiem gadiem, kad bija sarunāts, ka psalmu dziedājumus ierakstīs radio, bet psalmu vadītāju Dievs negaidīti aizsauca mūžībā. Kad atbrauca no radio, psalmu vadīšanu uzņēmās Anele Vizule un Anna Mežale, izdarīja visu, lai ir pareizi

Dziedot psalmus. Pēc redakcijas lūguma Anele atnesa un izrādīja garīgo literatūru, tostarp arī psalmu grāmatu. Kā teicis prāvests Francisks, psalmi ir nemītīgs sauciens uz Dievu! Anele ir viena no Nemateriālā kultūras mantojuma vērtību sarakstā iekļautās vērtības “Psalmu dziedāšana Ziemeļlatgalē” nesējām.

Foto - A. Kirsanovs

un labi. “Dažreiz pārrodos mājās, skatos, - sveši cilvēki sabraukuši. Jautāju, - ko vajag? Vajagot palīdzēt cilvēku izvadīt mūžībā, psalmus padziedāt. Neiesi taču atteikt, izpalīdzu. Cilvēki, ar kuriem kopā esmu strādājusi, dzīvo citur, bet, aizejot mūžībā, apglabāt viņus atved uz Baltinavas kapiem, prasa man, lai palīdzu prāvestam novadīt bērū ceremoniju,” skaidro pieredzējusi psalmu vadītāja. Agrāk psalmus dziedāja nedēļu, tagad trīs dienas – pirms bērēm, bērū dienā un pēc bērēm. Daži psalmus dzied arī, kad pēc miršanas apritējušas 40 dienas, gads.

Māca dziedāt saļmas jaunus

Jautāju Anei, kas tas par noslēpumu, ja dziedāt psalmus māk, bet novadīt nevar. Viņa skaidro, ka, dziedot psalmus, daudzās vietās mainās balss – te dzied tā, te citādi. “Man viss ir galvā, kurā pantiņā kā jābūt, lūk, kāda tā padarīšana,” viņa saka un piebilst, ka novadīt psalmus, protams, ar laiku kļūst arvien grūtāk. Veselība paliek sliktāka, vairāk to uztur ar zālēm. Psalmu dziedāšana aizņem aptuveni divas stundas. Zinot to, ka psalmu dziedāšanas tradīciju nozīme daudzviet mainās un arvien mazāk paliek psalmu dziedātāju, jautāju, - kas būs tālāk, vai senču tradīcija tiks saglabāta un turpināsies? Vai to turpinās jauni cilvēki, kā kādreiz psalmu dziedātāju pulkā ienāca pati Anele. Viņa stāsta, ka tagad šīs tradīcijas labā daudz dara skolotāja Iveta Gabrāne, Baltinavas muzeja vadītāja Antra Keiša un muzeja darbiniece Anita Ločmele. Šogad pasākumā “Satiec savu meistaru” muzejā notika “Saļmu dzīduošona. Baļtinovas pogosta tradīcijas”. Psalmu dziedāšanu vadīja Anele un Anita Kaša, viņām psalmu dziedājumos pievienojās citas sievas, kā arī Baltinavas vidusskolas skolnieces Dagnija, Annija un Inese Antonovas, Aivita Šolina. Bērniem ir psalmu dziedāšanas grāmatas, no vecākiem vai vecvecākiem. Iemācīties dziedāt nav viegli, bet, ja to dara vairākas reizes, prasme atnāk. Arī psalmu vadītājam vieglāk, ja piepalīdz, ja bērni noskaita skaitījumu psalmos. Pieredzes bagātā dziedātāja uzteic skolotājas Solvetas Loginas meitas, kuras prot gan psalmus, gan citas garīga satura dziesmas. Uz saļmu dziedāšanu katru rudeni Baltinavas pagastā pulcējas arī etnogrāfiskā ansambļa sievas.

Dzied pie krustiem

Neraugoties uz veselības problēmām, Anele katru gadu maijā piedalās arī Maija dziedājumos par godu Dievmātei pie krucifiksiem Baltinavā. Sievas, kā nu kuro gadu, reizi nedēļā dzied pie krusta Baznīcas dārzā, Keišu kalnā, Slobodā, Mačusalā, Svilpovā, Merkužines kapu kapličā, Bukstos. Svilpovas krusta atjaunošanā aktīvi piedalījusies arī viņa pati. Svilpovas krusts (tautā saukts par Baibas krucifiksu), psalmu vadītājas Borbolas Supes tēva mājās, pēc viņas nāves atradās sliktā stāvoklī. Anele uzrunāja cilvēku, kurš dzīvoja šinīs mājās, lai viņš to sakārtotu, ko virietis arī paveica.

Piedalās etnogrāfiskajā ansambli

Rīt, 4. maijā, savā dzimšanas dienā un Latvijas Neatkarības atjaunošanas dienā Anele dosies uz Baltinavu, lai kopā ar Balti-

Mājās pie akas.

Šis Anei Vizulei viņas mūžā ir jau trešās mājas, kurās viņa dzīvo. Pirmās bija Lejastačos, kur viņa piedzima, tad Zelčos, kur izprecējās, bet, piedzimstot bērniem, kuriem vajadzēja skoloties, sieviete un

māte neatlaidīgi meklēja mājas, kur tuvāk būtu satiksme un skola. Tāda vieta atradās Slobodas ciemā, kur viņa dzīvo tagad. Anele ar vīru uzaudzīnājusi trīs bērņus – divas meitas un dēlu. Sagaidīti mazmazbērni.

navas etnogrāfisko ansambli piedalītos pasākumā “Uzvel tautastēru par godu Latvijai”. Bez šaubām, dalība etnogrāfiskajā ansambli paņem gan laiku, gan enerģiju. Kopš ansamblis dibināts, kur pa šiem gadiem tikai nav būts – gan folkloras festivālos “Baltica”, gan tepat pasākumos Latgalē, Ziemeļlatgalē, savā pagastā. Pat Lietuvā trīs dienas bijušas! “Kur vajag, tur esmu gājusi un braukusi. Ķekavā bijām, kur dziedājām kopā ar folkloras kopu “Grodi”. Pat danči bija,” smeja Anele. Tikšana uz pagasta centru un mājās dziedātājai nav tik vienkārša. Lielākoties viņa izmanto sabiedrisko transportu, līdz pieturai ejot ar kājām pa taisno. Dažreiz ar mašīnu uz centru aizved kaimiņiene Elza. Redzot, ka vēl ilgi jāgaida autobuss, mājās atved ansambļa vadītāja Antoņina Krakope. Ar labu vārdu ansambļa dalībniece piemin arī nelaiķi Juri Golubevu, kurš strādāja skolā. Braucot mājās, viņš pa ceļam paņēma arī Aneli. “Tu tikai gaidi mani pie veikala,” viņš teica. Kad Jurim bija nāves gadadiena, Anele novadīja viņa mājās psalmus.

Etnogrāfiskais ansamblis izveidojās 70-to gadu beigās. Padomju saimniecības partijas sekretāre Eleonora Skutele, uzrunājot brigadieru, teica: “Briežuciemā sievas jau dzied! Upītē dzied! Vai arī jūs nevarētu padziedāt?” Kāpēc ne? Anele parunāja ar sievieti, un viņas piekrita. Sākumā sievas uzstājās “Strautiņu” fermā, kur notika slaucēju sacensības. “Švaki, ka toreiz nebija, kas nobildē,” nopūšas Anele. Viņa dziedātāju pulkā iedomājās paicināt Lūciju Keišu, kura spēlēja cītaru. Nu bija sava mūzika! Sievas aicināja aizbraukt uzstāties uz centru, kur viņām pievienojās Baltinavas dziedošās sievas, un par ansambļa vadītāju kļuva Antoņina Logina. Tagad ansambli jau 15 gadus vada Antoņina Krakope.

Foto - A. Kirsanovs

Jaundzimušie

Tagad trīs dēlu mamma. 15.aprīlī pulksten 13.29 piedzima puika. Svars - 3,310kg, garums 54cm. Puisēna mamma Līga Bluse no Kārsavas novada stāsta, ka šis ir viņas trešais bērniņš. "Jaundzimušo puiku mājās gaida divi lielie brāļi – Alekss, kuram ir 12 gadi, un Alans, kuram ir 8 gadi. Tā kā divi dēli mums jau ir, protams, trešo cerējām sagaidīt meitiņu, bet, kad otrajā ultrasonogrāfijas pārbaudē daktere paziņoja, ka būs vēl viens dēls, mums, vecākiem, lielas vilšanās nebija. Galvenais, lai bērniņš sveiks un vesels. Savukārt Alekss un Alans par šo ziņu tikai priecājās, jo abi gaidīja brālīti," atklāj nu jau trīs bērnu mamma. Viņa stāsta, ka jaundzimušo sauks par Armīnu – tādu vārdu trešajam dēlam izdomājusi pati Līga. "Pirmajam dēlam vārda autors bija vīrs Igors, otrajam domājām abi kopā, bet trešajam pacentos es. Turklāt interesanti, ka visiem trīs mūsu dēliem vārds sākas ar burtu 'A'. Atklāšu, ka tāds plāns, meklējot piemērotāko vārda variantu, mums arī bija," stāsta Līga. Jaunā māmiņa teic, ka mediķu noliktais dzemdību datums bija 22.aprīlis, taču Armīns savu dzimšanas dienas datumu izvēlējās pats. "Beigās sanāca, ka saņēmu labāko dāvanu – dēla piedzimšanu – savā dzimšanas dienā, kas man ir 16.aprīlī. Pēc puikas nākšanas pasaulē šo prieku ziņu pirmajam, protams, pavēstīju vīram, kurš ļoti gaidīja kādu vēsti. Aizsūtīju viņam un puikām pirmo brālīša fotogrāfiju, kuru apskatot, viņi uzreiz izsecināja, izskatās ļoti mazs," teic Līga.

Vēl dzimuši:

20.martā pulksten 3.18 piedzima puika. Svars - 3,435kg, garums 54cm. Puisēna mamma Linda Supe dzīvo Gulbenē.

21.martā pulksten 19.37 piedzima meitenīte. Svars - 4,420kg, garums 59cm. Meitenītes mamma Evita Kindzule dzīvo Balvos.

23.martā pulksten 15.33 piedzima meitenīte. Svars - 3,640kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Andžela Mežkute dzīvo Balvos.

29.martā pulksten 3.56 piedzima meitenīte. Svars - 3,115kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Jūlija Tiliševska dzīvo Balvu novada Viksnas pagastā.

29.martā pulksten 10.33 piedzima puika. Svars - 3,430kg, garums 56cm. Puisēna mamma Klinta Andža dzīvo Balvu novada Naudaskalna pagastā.

Izlozē paveicas lielajai māsaī. 9.aprīlī pulksten 15.31 piedzima meitenīte. Svars – 3,660kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Viktorija Zvaigzne no Alūksnes stāsta, ka šis ir viņas otrais bērniņš. Mazo māsiņu mājās gaida lielā māsa Gabriela, kurai ir 9 gadi. "Kamēr nezinājām otrā bērniņa dzimumu, mūsu ģimenē domas dalījās. Es gaidīju puiku, vīram Sandim galvenais bija, lai bērniņš vesels, bet lielā māsa sapņoja par mazo māsiņu," atklāj Viktorija. Tiklīdz kļuva zināms gaidāmā mazuļa dzimums, vecāki ķērās klāt atbildīgajam vārda došanas uzdevumam. Jaunā māmiņa stāsta, ka viņai padomā bija vārds Sanija, vīram – Sindija, bet Gabrielai vispiemērotākais

Lielā vienprātībā nolemj – būs Megana. 7.aprīlī piedzima meitenīte. Svars – 3,910kg, garums 54cm. Meitenītes mammai Zītai Jankovskai no Gulbenes šis ir pirmais bērniņš. "Gaidījām meitiņu, un otrajā ultrasonogrāfijas pārbaudē arī uzzinājām, ka vēlmes piepildījās – daktere pavēstīja, ka mēs patiešām būsīm vecāki meitiņai," teic jaunā māmiņa. Zīta stāsta, ka

šķīta vārds Vanesa. "Salikām kopā visus trīs papīriņš ar izrakstītajiem vārdiem un izlozējām. Gabriela gribēja māsiņu un dabūja. Sanāca tā, ka arī viņas izdomātais vārds izlozē vinnēja," teic nu jau divu meitu mamma. Interesants fakts, ka Vanesa nāca pasaulē viramātes vārda dienā, savukārt Gabriela piedzima Viktorijas vārda dienā. Jaunā māmiņa priecājas, ka šogad Lieldienas ģimenē bija īpašas, jo tās nosvinēja kuplākā pulciņā – jau četratā. "Kad dzima Gabriela, mēs Ziemassvētkus sagaidījām divatā slimnīcas dzemdību nodaļā, bet šoreiz Lieldienas sanāca sagaidīt mājās. Tā ir labā ziņa," teic Viktorija.

vēl grūtniecības laikā vīram Gundaram ienāca prātā, ka mazulīti varētu saukt par Meganu. Tas bija vienīgais vārda variants, kas sākumā šķīta piemērots, tādēļ visu grūtniecības laiku topošie vecāki ar mazulīti mammas vēderā sarunājās kā ar Meganu. Līdz ar to, kad viņa piedzima, citu domu par vēl kādu vārda variantu nevienam vairs nebija. Jaunā māmiņa atklāj, ka mediķu noliktais dzemdību datums bija 3.aprīlis, bet meitiņa nāca pasaulē pāris dienas vēlāk: "Pirmais ziņu par mūsu ģimenes papildinājumu, protams, saņēma Gundars – viņš bija turpat slimnīcā. Pēc tam arī vecvecāki un visi pārējie. Un tad jau drīz vien sākām saņemt gan telefoniskus, gan rakstiskus apsveikumus un laba vēlējumus no radiem, draugiem un paziņām." Raugoties uz jaundzimušo, jaunā māmiņa secina, ka Megana ir visistākā tēta meita – sejas vaibsti, vaigi kā viņam, bet visvairāk par līdzību atgādina acis, kas abiem vienādas. Tautas ticējums vēsta, - ja meita līdzīga tēvam, viņa dzīvē būs laimīga. Zīta un Gundars cer, ka tieši tā arī būs!

Martā

Reģistrēti mirušie

Baltinavas pagastā

Virgīnija Vilkaste (1944.g.)

Kubulu pagastā

Anatolijs Fjodorovs (1944.g.)

Kupravas pagastā

Dzintārs Repša (1953.g.)

Krišjāņu pagastā

Ingrīda Jaška (1961.g.)

Lazdukalna pagastā

Aleksandrs Gabrāns (1961.g.)

Medņevas pagastā

Viktorija Babāne (1942.g.)

Anele Čugure (1926.g.)

Rugāju pagastā

Ņina Dubreniece (1944.g.)

Maruta Kveska (1953.g.)

Imants Vērdiņš (1963.g.)

Susāju pagastā

Oļegs Jēpifanovs (1970.g.)

Aija Lesniece (1952.g.)

Viktors Rudakovs (1959.g.)

Šķilbēnu pagastā

Alberts Slišāns (1942.g.)

Jānis Spridzāns (1936.g.)

Madaļa Sutugova (1927.g.)

Tilžas pagastā

Dzidra Cirpone (1940.g.)

Ilga Čipate (1932.g.)

Leonards Indriks (1949.g.)

Valentīna Logina (1937.g.)

Vectilžas pagastā

Staņislavs Jermacāns (1955.g.)

Viksnas pagastā

Velta Pušpure (1941.g.)

Žiguru pagastā

Vera Bukovska (1954.g.)

Viļakas pilsētā

Aleks Naglis (1953.g.)

Balvu pilsētā

Inita Briede (1985.g.)

Larisa Ivdra (1955.g.)

Lidija Kazekina (1929.g.)

Staņislavs Keišs (1945.g.)

Biruta Medne (1939.g.)

Marija Mežale (1931.g.)

Jānis Tihomirovs (1947.g.)

Policijas reidi skolās

Uzsākti seši pārkāpuma procesi,
izņemtas desmit elektroniskās cigaretes

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Marihuānas smēķēšanas sagatave. Laikraksta "Vaduguns" redakcija no kāda lasītāja, kurš mēdz pastaigāties ar suni Vecajā parkā (pie Balvu ezera), saņēma augstāk redzamās bildes. "Teju katru reizi pie lapenes atrodu šādas pudeles, kuru augšņa aptīta ar foliju ar redzamām dedzināšanas pazīmēm, bet pudeles apakšā ir izdurts caurums. Varbūt tas ir veids, kā lietot narkotikas? Vecajā parkā regulāri pulcējas arī jauniešu bari..." pastāstīja lasītājs. Jā, tas ir veids, kā lietot narkotikas, konkrēti – smēķēt marihuānu jeb tautā labi zināmu kā zālīti. Proti, kā jau viss redzams fotogrāfijās, pudeles augšējais gals tiek pārklāts ar foliju, tajā izveido bedrīti, izdur caurumiņus un ieliek iekšā marihuānu, kuru dedzina. Savukārt caur pudeles apakšā esošo caurumu zālīte tiek smēķēta... Principā šāda atrasta plastmasas pudele ar caurumu ir diezgan raksturīga pazīme potenciālai narkomānijai ar daudz tālejošākām sekām, ko gan ne visi jaunieši diemžēl uztver nopietni.

Valsts policija, sadarbojoties ar kinologiem un dienesta suņiem, regulāri rīko reidus izglītības iestādēs, lai atklātu un novērstu dažādu apreibinošo un aizliegtu vielu lietošanu skolēnu vidū.

Elektroniskās cigaretes, marihuāna,
amfetamīns

Aizliegtas vielas un skolēni. Vārdi, kas šķiet absolūti nesavienojami, bet diemžēl diezgan daudzos gadījumos visā Latvijā pie skolēniem atrod ne tikai aizliegtas vielas, bet arī apstiprinās aizdomas par narkotisko vielu klātbūtni organismā. Pārsvārā tā ir tabakas izstrādājumu, elektronisko cigarešu smēķēšana un arī marihuānas lietošana. Piemēram, no kādas skolas Latvijā uz pārbaudi nosūtīja 11 skolēnus, deviņiem no viņiem apstiprinoties marihuānas lietošanas faktam. Citviet pie trīs jauniešiem atrada papīru cigarešu uztīšanai, cigarešu uztinamo ierīci, tabaku, cigarešu filtrus, cigaretes un elektroniskās cigaretes. Pret visiem jauniešiem, vecumā no 14 līdz 17 gadiem, uzsāka administratīvo pārkāpumu procesus. Vēl kādā skolā pārbaudes laikā dienesta suns norādīja uz trīs jauniešiem, kurus aizdomās par atrašanos narkotisko vai psihotropo vielu iespaidā nogādāja uz medicīnisko pārbaudi ārstniecības iestādē, lai iegūtu ķīmiski-toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātus. Protams, policija par notikušo uzsāka arī administratīvo pārkāpumu procesus. Tikmēr, piemēram, Bauskā pirms gada aizdomās par dažāda veida narkotisko un psihotropo vielu lietošanu un nelikumīgu izplatīšanu likumsargi aizturēja trīs 2002.gadā dzimušus jauniešus un vienu nepilngadīgu personu, kas dzimusi 2005.gadā. Viņi pie sevis glabāja 30 gramus marihuānas, 625 mililitrus kodeīnu saturošu šķidrums un aptuveni trīs gramus amfetamīna, kas bija iegādāts, lai aizliegtas vielas nelikumīgi tirgotu citām personām. Pie jauniešiem atrada arī 105 eiro skaidrā naudā. Par notikušo tika uzsākts kriminālprocess, un diviem no jauniešiem piemēroja drošības līdzekli – apcietinājumu. Un šādus gadījumus var uzskaitīt vēl un vēl, tie joprojām tiek konstatēti, turklāt jauniešiem ir diezgan viegla pieeja dažādām aizliegtajām vielām.

Ģimnāzijā reids nenorit, kā vajadzētu

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes vecākā speciāliste LĀSMA KURSĪTE informē, ka arī Balvu novadā regulāri

notiek policijas reidi ar mērķi pārbaudīt aizliegtu vielu klātbūtni izglītības iestāžu telpās. "Šādi reidi notiek, jo no izglītības iestādēm tiek saņemti signāli par iespējamiem pārkāpumiem, kuri lielākoties saistīti ar tabakas izstrādājumu un elektronisko smēķēšanas ierīču lietošanu. Konkrēti Balvu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā šī mācību gada laikā pārbaudītas trīs izglītības iestādes. To rezultātā uzsākti seši administratīvā pārkāpuma procesi un izņemtas desmit vienreizējās elektroniskās cigaretes," informē L.Kursīte.

Viena no mūsdienu skolām, kur šāds reids noticis, ir Balvu Valsts ģimnāzija. Tās direktore INESE PAIDERE sarunā ar laikrakstu "Vaduguns" gan pauž, ka reids konkrēti ģimnāzijā nebija jāgaidīja, jo no likumsargu puses viss līdz galam nebija saskaņots un noorganizēts. Proti, ieradās likumsargi ar dienesta suņiem, tika apturēts skolas darbs, bet skolēnu vidū ļoti ātri izplatījās informācija par pārbaudi, un nekādas aizliegtas vielas vai ierīces (piemēram, elektroniskās cigaretes), protams, atrastas netika. "Likumsargi iepriekš nesaskaņoja, kurā konkrēti laikā skolā būtu labāk ierasties. Mēs zinājām reida dienu, bet ne laiku. Un reida izvēlētais laiks iegāza, jo likumsargi uz pārbaudi ieradās garā starpbrīža sākumā. Protams, ka vienas minūtes laikā informācija par viņu ierašanos izplatījās pa visu skolu. Turklāt starpbrīžos bērniem nav jāuzturas klasēs. Līdz ar to runāt par reida rezultātiem nav jēgas, jo tas neko neparādīja. Likumsargiem bija iepriekš jāparedz situācija par starpbrīžiem un skolas vadību par konkrētu reida laiku bija jābrīdina. Jebkurā gadījumā elektronisko cigarešu smēķēšanas jeb veipošanas problēma, protams, pastāv. Diemžēl smēķēšana nekur nav izzudusi. Vienkārši šobrīd smēķēšanai nereti tiek izmantotas citas vielas un lietas. Protams, katru gadu skolā rīkojam preventīvus pasākumus, ar skolēniem pārrunājot tēmas par atkarību izraisošajām vielām un to negatīvo ietekmi," stāsta I.Paidere.

Pretēja pieredze ir Balvu Profesionālajai un vispārīgizglītojošajai vidusskolai, kuras direktore BIRUTA VIZULE pastāstīja, ka līdz šim skolā notikuši divi šādi reidi. Abas pārbaudes no likumsargu puses bija noorganizētas labi un priecē, ka pie jauniešiem aizliegtas vielas netika atrastas. Arī B.Vizule uzsver, ka šādi reidi ir nepieciešami, lai jaunieši būtu drošībā un viņiem būtu nākotne. Savukārt vēl viens reids bija Eglaines pamatskolā. Neko plašāk gan neizdevās noskaidrot, jo skolas direktore Ilze Burka ir atvaļinājumā.

Informē robežsardze

Atvērto durvju diena!

Šo piektdien no pulksten 12 līdz 15 visi interesenti aicināti klātienē apmeklēt Valsts robežsardzes koledžas Atvērto durvju dienas pasākumu Rēzeknē, Zavoloko ielā 8.

Ikvienam būs iespēja iepazīt mācību procesu un iegūt informāciju par karjeras iespējām Valsts robežsardzē, ielūkoties mācību auditorijās, dienesta viesnīcā, muzejā un sporta centrā. Tāpat varēs apskatīt Valsts robežsardzes bruņojumu, tehniku, ekipējumu, tehniskos un speciālos līdzekļus, kā arī paviesoties Kinoloģijas centrā un vērot kinologu un dienesta suņu paraugdemonstrējumus. Īpašu prieku sagādās Valsts robežsardzes Aviācijas pārvaldes Speciālo operāciju dienesta "Sigma" paraugdemonstrējumi, kā arī helikoptera demonstrācijas lidojums un apskate. "Šogad durvis klātienē vēršim gan skolēniem, gan viņu vecākiem. Tā ir vērtīga iespēja iepazīt mācību iestādi un profesiju, lai galu galā izdarītu visdrošāko un pareizāko izvēli!" uz Atvērto durvju dienu aicina Valsts robežsardzes koledžas Profesionālās izglītības dienesta priekšnieks pulkvežleitnants Vladimirs Supe.

Valsts robežsardzes koledža kļūt par robežsargu piedāvā viena gada laikā, apgūstot profesionālās tālākizglītības programmu "Robežapsardze". Sikāku informāciju par Atvērto durvju dienu meklē Valsts robežsardzes tīmekļvietnē www.vrk.rs.gov.lv.

Informē ugunsdzēsēji

Sagrūst ēkas daļa

27.aprīlī pulksten 10.13 saņemts izsaukums uz Celtnieku ielu Balvos, kur bija sagrūvusi neapsaimniekotās ēkas daļa. Ugunsdzēsēji glābēji no ēkas iznesa gāzes balonu, norobežoja notikuma vietu un pārbaudīja ēku. Neviens cilvēks necieta. Pulksten 11.36 darbi notikuma vietā tika pabeigti.

Deg kūla

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests visā Latvijā turpina saņemt daudzus izsaukumus uz kūlas ugunsgrēkiem. Pēdējās pusotras nedēļas laikā pērnās zāles ugunsgrēki dzēsti arī Balvu novada Viksnas pagastā, kur dega kūla un zaru kaudzes 520 m² platībā, Briezuciema pagastā (dega kūla 3000 m² platībā), Bērzkalnes pagastā (dega kūla trīs hektāru platībā) un Skolas ielā Semenovā (dega kūla 4000 m² platībā).

Brīdinājums vai naudas sods

Pamatojoties uz Narkotisko un psihotropo vielu un zāļu, kā arī prekursoru likumīgās aprites likuma 48.panta pirmo daļu, par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos vai glabāšanu nelielā apmērā vai par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu lietošanu piemēro brīdinājumu vai naudas sodu no 50 līdz 280 eiro. Turklāt pozitīvu ķīmiski-toksikoloģisko izmeklēšanas rezultātu gadījumā ir jāsedz arī izmeklējumu izmaksas.

Savukārt saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 78.panta otro daļu, par tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču vai to uzpildes tvertņu iegādāšanos vai glabāšanu, ja to izdarījis bērns, piemēro brīdinājumu vai naudas sodu līdz 15 eiro. Tāpat arī atgādinām, ka par narkotiku lietošanu, uzglabāšanu vai tirgošanu atbilstoši nodarījuma smagumam paredzēta administratīvā vai krimināl-atbildība, kas iestājas no 14 gadu vecuma.

Valsts policijas amatpersonas pārbaudes aizliegtu vielu jomā rīko galvenokārt pēc skolas vadības iniciatīvas un pieteikuma. Likumsargi pateicas skolu administrācijai un pedagogiem par atsaucību, kā arī aicina gadījumos, kad tiek pamanīta tabakas izstrādājumu vai elektronisko smēķēšanas ierīču lietošana vai narkotisko vai psihotropo vielu nelegālā aprīte izglītības iestādē, par to nekavējoties informēt policiju, zvanot pa tālruni 110!

Atgādinām, ka izglītības iestādēs visā Latvijā, kā uzsver Valsts policija, pārbaudes par aizliegtajām vielām tiks rīkotas arī turpmāk. To der atcerēties ikvienam skolēnam!

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Olimpiskā diena 2022

Foto - no personīgā arhīva

Svētki! Diena iesākās ar uzrunām un Olimpiskā karoga pacelšanu, kas tika uzticēta Latvijas vicečempionam grieķu-romiešu cīņā Valteram Začam, un kopīgo Vislatvijas vingrojumu ar treneri Ilutu Baluli.

Sportistiem neizpaliek pārsteigumi

Šogad Olimpiskā diena norisinājās ļoti zīmīgā laikā, kad Latvijas Olimpiskajai komitejai (LOK) ir 100 gadu jubileja. Arī Balvos katru gadu ir izveidojusies tradīcija Olimpiskās dienas pasākumam, kurā visaktīvāko dalību ņem skolu jaunatne.

22.aprīlī Balvu Valsts ģimnāzijas sporta laukumos olimpiskās dienas pasākums iesākās ar Balvu Izglītības pārvaldes vadītājas vietnieces Intas Kaļvas uzrunu, kurā viņa atgādināja, ka Olimpiskā diena ir vienīgais vispasaules pasākums, ko ik gadu organizē Olimpiskā kustība, lai cilvēkos vairotu Olimpiskās vērtības – izcilību, draudzību un cieņu: “Latvijā Olimpiskā diena tiek rīkota kopš 1992.gada, apliecinot savu atbalstu Olimpiskajiem ideāliem, veselīgam dzīvesveidam un godīgas

spēles principiem sportā, popularizē veselīgu dzīvesveidu, kā arī sporta veidus.” Skatot Latvijas himnai, svinīgi tika pacelts LOK karogs. Tradicionāli pulksten 10 sportiskās aktivitātes iesākās ar kopēju rīta vingrošanu, pēc kuras skolu jaunatne no sešām Balvu novada skolām, izveidojot 10 komandas, ļoti azartiski sacentās deviņās dažādās sportiskajās aktivitātēs, kurās bija nepieciešama veiklība, ātrums, savstarpējā komunikācija un sadarbība, dažādu sporta veidu tehnisko elementu prasmes. Kopvērtējumā godalgotajās vietās ierindojās: 1.vietā – Balvu Valsts ģimnāzijas 9.klase, 2.vietā – Balvu Valsts ģimnāzijas 7.klase, 3.vietā – Balvu sākumskolas komanda. Šogad ļoti lielu interesi Olimpiskās dienas dalībniekiem radīja četru sporta veidu paraugdemonstrējumi. Kā

pirmais savas prasmes ar basketbola bumbām, driblējot un žonglējot, demonstrēja Rugāju Sporta centra basketbola treneris Elmārs Rakstiņš. Kā otrais Olimpiskās dienas jaunatni pārsteidza Sergejs Sņegovs, kurš spiešanā guļus pievarēja 150 kg smagu svaru stieni. Futbolā dažādus žonglēšanas veidus ar bumbu demonstrēja Ņikita Kokorevičs un kā ceturtais savā pieredzē dalījās Sergejs Arbužovs, kurš ir vairākkārtējs Latvijas un dažādu starptautisku sacensību uzvarētājs svaru bumbu sporta veidā. Sergejs parādīja gan grūšanas, gan arī raušanas tehniku, kā arī ziedoja savu medaļu no pasaules čempionāta labākās tehnikas izpildītājam svaru bumbas raušanā no visiem Olimpiskās dienas dalībniekiem, un tā bija Samanta Sprōģe.

Volejbols

Mājup pārved zeltu un bronzu

23.aprīlī uz volejbola turnīru “Viļņa Reinsona piemiņas kauss 2022” šogad kopā pulcējās 28 komandas gan no Lietuvas un Igaunijas, gan tuvākiem un tālākiem Latvijas novadiem.

Saulainajā pavasara dienā vienlaikus vairākās sporta zālēs sacentās volejbolisti piecās vecuma grupās. Viskuplāk pārstāvētā grupa bija vīriešiem – K Open, kuras ietvaros spēkiem mērojās deviņas komandas: Rietavas (Lietuva), Madona, Balvi, Saldus, SK “Kuorsova”, VK Jēkabpils, Valmiera, Rēzeknes novada “Saldie” un Gulbene. Komandas spēles aizvadīja Stāķu un Staru sporta zālēs. Balvi uzvarēja savā apakšgrupā un ceturtdaļfinālā tikās ar otras grupas 4.vietu – Rēzeknes novads “Saldie”, kurus pieveica ar 2:0. Pusfinālā Balvu komanda volejbola spēles meistarībā mērojās ar Valmieras komandu, izcīnot uzvaru 2:0. Finālspele par pirmo vietu tikās Balvi un SK “Kuorsova”. Pēc divu setu cīņas noskaidrojās, ka V.Reinsona piemiņas kauss šogad aizceļos uz Balviem. Komandai zelta medaļas izcīnīja: Elvis Logins, Mārtiņš Jansons, Emīls Elksnītis, Zigmārs Keišs, Roberts Veins, Edijs Krakops, Ernests Krakops un Ģirts Augustāns (komandas treneris Jānis Strapcāns).

Tāpat Gulbenes BJSS sporta zālē cīņas aizvadīja piecas K 40+ grupas komandas, savstarpēji izspēlējot apli. Izcīnot visās cīņās uzvaras divos setos, pārliecinoši pirmajā vietā ierindojās Valmieras komanda, otrajā vietā – Jēkabpils, bet trešo vietu un bronzas godalgu ieguva Balvu volejbolisti: Gatis Stepanovs, Aigars Pušpurs, Gatis Platpīrs, Jānis Rakstiņš, Valters Duļevskis, Dānis Ludjanovs un Lauris Cīrulis.

Mājup pārved zeltu. Kopā ar treneri Jāni Strapcānu.

Foto - no personīgā arhīva

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs un A.Voika

